

Belediye

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

GÖÇMEN POLİTİKASI MI? GÖÇMENLER ÜZERİNDEN POLİTİKA MI?

Dünya, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en ağır mülteci krizini yaşıyor. Milyonlarca kadın, erkek ve çocuk çatışmalar, şiddet ve zulüm nedeniyle yerinden edilmiş durumda. Gelinen noktada mültecilerin %86'sı gelişmekte olan ülkelerde yaşıyor. [Sayfa.3](#)

“YEREL YÖNETİMLER KOORDİNASYON GÖREVİ YAPMALI VE VERİ TABANI OLUŞTURMALI”

“DİDEM DANIŞ”

GAR Göç Araştırmaları Derneği Kurucu Başkanı

Röportaj

Türkiye aslında tarihi boyunca hep göç aldı, ama Suriyeliler olayında kitlesel bir göçle karşı karşıya kaldık. Türkiye’de net bir göç politikası yok. Esas olarak devletler arasındaki dost-düşman tanımı kimin göçmen veya mülteci olarak kabul edileceğini belirliyor.

Türkiye’de devlet Esat’a karşı olduğu için Esat’tan kaçanlara kucak açtı. 1989’da Özal’ın başbakanlığı döneminde Jivkov’un ırkçı ve ayrımcı yönetiminden kaçarak gelenlere kucak açtı. Hükümetin iç ve dış politik öncelikleri göçmenlere yönelik tavrı belirliyor. Şubat ayında Edirne’de korkunç bir olay yaşadık, değil mi? Hükümet kapıları açık diyerek göçmenleri sınıra gitmeye teşvik etti. [Sayfa.6](#)

DÜNYADAN ÖRNEKLER

Bugün dünyada 244 milyondan fazla göçmen var ve küresel GSYİH’nin %9,4’üne katkıda bulunuyor. Göçmenlerin çoğu metropol bölgelerde yaşadığından irili ufaklı şehirler bu tartışmadaki öneminin farkında. Belediyeler göçmenlerin/mültecilerin sosyal ve ekonomik entegrasyonunu teşvik etmek için politikalara öncülük ediyor. [Sayfa.8](#)

Haftanın Röportajı

“ABDÜL BATUR”

Konak Belediye Başkanı

“GÖÇÜN ODAKLANDIĞI BÖLGELERDEKİ SEMT MERKEZLERİMİZ ÇOK ÖNEMLİ”

Konak, iç göç anlamında da aktif bir ilçe. Özellikle ülkemizin İç, Doğu ve Güneydoğu bölgelerinden göç almakta. Akrabalık ve hemşeri ilişkileri iç göçle gelenlerin belli bölgelerde toplanmasına neden oluyor. Kimse durduk yere yer değiştirmiyor. [Sayfa.2](#)

Röportaj

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ

İBB - Göç Politikaları Koordinatörü
YERELİZ - Dış İlişkiler ve Kaynak Geliştirme Uzmanı

“İSTANBUL’DA İLK KEZ BEŞ YILLIK GÖÇ VE UYUM EYLEM PLANI HAZIRLANDI”

[Sayfa.4](#)

Röportaj

İNANÇ MISIRLIOĞLU

Sivil Toplum Kapasite Geliştirme Danışmanı

“KAYITDIŞILIK MÜLTECİLERİ İSTİSMARA DAHA AÇIK VE KIRILGAN HÂLE GETİRİYOR” [Sayfa.10](#)

Röportaj

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU

Hayata Destek Derneği Direktörü

“SURIYELİLERİN %98’İ KENT MÜLTECİLERİ” [Sayfa.12](#)

Röportaj

GÖKÇE BALTACI

Tarlabası Toplum Merkezi Genel Koordinatörü

“GÖÇMENLERİN KENT YAŞAMINA ERİŞİMLERİNİN ÖNÜNDE EN BELİRGİN İKİ ENGEL, AYRIMCILIK VE YOKSULLUK” [Sayfa.11](#)

SODEMSEN

SOSYAL DEMOKRAT KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

SODEMSEN’DEN TÜM BELEDİYELERİMİZE VE ŞİRKETLERİMİZE ÜYELİK DAVETİ [Sayfa.13](#)

Bültenimize katkıda bulunmak için; teamarastirma@gmail.com

“GÖÇÜN ODAKLANDIĞI BÖLGELERDEKİ SEMT MERKEZLERİMİZ ÇOK ÖNEMLİ”

Haftanın Röportajı

“ABDÜL BATUR”

Konak Belediye Başkanı

Konak, merkez ilçe ve büyük bir nüfus yoğunluğunu yönetiyor. Bu yoğunluk aynı zamanda etnik ve kültürel de bir çeşitlilik. Bu grupları kapsayıcılıkta nasıl bir politikanız var? Bu gruplara yönelik hedefler ve projeler neler?

ABDÜL BATUR: Geçmişte pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış İzmir'in kalbi, güzel ilçemiz Konak bugün de birçok farklı etnik kökenden ve kültürden insanı içinde barındırıyor. Bu çeşitlilik bizim sosyal ve kültürel zenginliğimizin de en büyük kaynağı. Konak, resmi devlet dairelerinin merkezi: İzmir Valiliği'nden İl Emniyet Müdürlüğü'ne, İzmir Büyükşehir Belediyesi dahil İzmir'i ilgilendiren hemen hemen tüm resmi kurumlar burada. Aynı zamanda Alsancak gibi İzmir'in eğlence sektörünü de göğüsleyen bir merkeze sahibiz. Konak'ın nüfusu 375 bin civarındayken her gün bir buçuk milyona çıkıyor. Biz İzmir'in kalbi Konak'ta yaşamaktan ve Konak'a hizmet etmekten gurur duyuyoruz. Konak için çalışmanın aynı zamanda her gün dört bir yandan kent merkezimize gelen İzmirliyle yani İzmir'in bütününe hizmet etmek demek olduğunu biliyoruz.

Konak, iç göç anlamında da aktif bir ilçe. Özellikle ülkemizin İç, Doğu ve Güneydoğu bölgelerinden göç almakta. Akrabalık ve hemşeri ilişkileri iç göçle gelenlerin belli bölgelerde toplanmasına neden oluyor. Kimse durduk yere yer değiştirmiyor. Bu bölgelerden gelen göç daha iyi bir yaşam sahibi olmak, ekmek parası kazanmak, ailelerini geçindirmek amacıyla yaşanıyor genel olarak. Yeni bir şehre alışmak da kolay değil. Bu tür göçlerde en çok kadınların ve çocukların desteğe ihtiyacı olduğunu görüyoruz. Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü bu noktada psikolojik ve hukuki destek anlamında her zaman kadınların yanında. Bir de şehrin her noktasında açtığımız semt merkezlerimiz var. Özellikle göçün odaklandığı bölgelerdeki semt merkezlerimiz çok önemli. Ballıkuyu, Agora, İsmetpaşa, Zeytinlik, Saadet Mirci, Aziziye, Kadriye Semt Merkezleri bu noktalarda kurulu. Kadınlar bu semt merkezlerine giderek meslek ediniyor, hobi kurslarına katılıyor, sosyalleşme imkânı buluyor. Bu kurslarımızdan 6.000 kadın ve çocuk faydalanıyor. Konak aynı zamanda Roman vatandaşların yoğun yaşadığı bir ilçe. Roman vatandaşların yaşadığı semtlerde özellikle okul öncesi eğitime ve bağımlılıkla mücadeleyle, gençlere ve kadınlara yönelik çalışmalara ağırlık veriyoruz.

Devletin bu alandaki kısa vadeli politikalarının yetersiz kaldığını ve göçmen sorununu yönetemediğini biliyoruz. Kentlere entegrasyon ve insan hakları odağında büyük bir sorumluluk düşüyor. Belediyenizde bu alanda neler yapılıyor? Kalma yeri, sağlık, eğitim, kadın, çocuk ve mesleki beceri kazandırma, istihdama hazırlama açısından değerlendirir misiniz?

ABDÜL BATUR: Mülteci sorunu dünyanın en büyük sorunlarından biri. İl Göç İdaresi'nden aldığımız bilgilere göre; İzmir'de 146.768, Konak'ta ise yaklaşık 50.000 düzensiz göçmen var. Çoğunluğu Konak'ın dezavantajlı bölgelerinde yaşıyor. Sadece 8.000'e yakını Basmane ve Oteller Bölgesi'nde barınıyor. Mülteci sorunu sadece AB'yi veya Yunanistan'ı ilgilendiren bir konu değil, Türkiye'nin de karşı karşıya olduğu büyük bir sorun. İnsani nedenlerden ötürü geri göndermeniz mümkün değil. Diğer taraftan bu kadar insanın -ki milyonlardan bahsediyoruz- Türkiye'de kalması ülkede başka sorunlar yaratıyor. Tek çare, ülkelerinde barışın tahsis edilmesi ve göçmenlerin vatanlarına dönmesidir. Bu durumun yönetimler açısından yarattığı sorunlar bir yana bizzat göçmenlerin yaşadıkları esas üzüldüğümüz nokta. Özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engelliler daha mağdur. Biz Basmane'de en çarpıcı hâliyle bu mağduriyeti görüyoruz.

İzmir düzensiz göçmenler için bir geçiş noktası. Basmane de en büyük istasyonlardan biri. Sadece yerel yönetim olarak değil, insani vazifemiz açısından da elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışıyoruz. Basmane'de sivil toplum kuruluşlarıyla irtibat hâlindeyiz. Pandemi öncesinde de Sağlık İşleri Müdürlüğü bireysel başvurular ve sivil toplum kuruluşlarının talepleriyle sağlık kontrollerini yapıyordu. Ağırlıklı olarak sosyal güvenceleri olmayan düzensiz göçmenlere yönelik verilen sağlık hizmetinden kayıtlı göçmenler de yararlanıyor.

Sağlık muayenesi sonrasında göçmenlerin tedavilerinin yapılması valilik kanalıyla sağlanıyor. Bu hizmetten de daha ziyade kadınlar ve çocuklar yararlanıyor. Konak Belediyesi olarak sınırlarımız içinde yaşayan mültecilere elimizden geldiğince destek oluyoruz. Muhtarların, STK'ların, vatandaşların bilgi vermesiyle veya mültecilerin bizzat başvurusuyla sağlık, gıda, eğitim (okuma-yazma), ev eşyası ve kıyafet yardımında bulunuyoruz. Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü aracılığıyla pek çok vatandaşa gerek sıcak yemek gerekse kuru gıda yardımında bulunuyoruz.

İstihdama yönelik ise Temmuz ayı belediye meclisimizde çok önemli bir önergeyi oybirliği ile kabul ettik. “Türkiye’de Yaşayan Mülteci ve Yereldeki Dar Gelirli Kadınları Güçlendirme Projesi”nin paydaşı olduk. İstanbul, Ankara, İzmir, Gaziantep, Urfa ve Mardin olmak üzere altı ilde uygulanan projeyi İzmir’de Konak Belediyesi olarak KEDEV (Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı) ile birlikte uygulayacağız. Bu projeye hem Suriyeli hem de yerelden kadınlar çeşitli eğitimler alacak. Bu eğitimlerin içinde liderlik, örgütlenme ve farklılıklara saygı, beceri, girişimcilik, finansal okuryazarlık gibi önemli alanlar var. Kadınlar güçlensin ve üretsin istiyoruz. Kadınların bu emeği ve üretimleri de havada kalmayacak. Kurduğumuz Kadın Kooperatifi’yle tüm bu emek, değere dönüşecek.

Ötekileştirme de önemli bir sorun. Bu konuya yönelik önlemlerinizi neler?

ABDÜL BATUR: Biz göreve başlarken “Birlikte Konak” diyerek yola çıktık. Şimdi her hizmetimizde yine “Birlikte Konak” diyoruz. Konak'ta %64 gibi yüksek bir oranla göreve seçildik. Bazı şeyler siyaset üstüdür. Hiçbir ayırım yapmadan tüm Konak'a hizmet etmek bizim görevimiz. Biz sosyal demokrat bir belediyeyiz, sosyal demokrat belediye başkanınız. Kimsenin hakkını kimseye yedirmeyiz. Özellikle pandemi döneminde Konak'ta bir şeyi yeniden keşfettik: Zor zamanlarda birlik olma, yardımlaşma ve sahiplenme duygusu. Dünyanın başına gelen en büyük felaketlerden biri bu Covid-19 pandemisi. Ancak bir başka pencereden bakınca bize insani duygularımızı yeniden hatırlattı.

Biz Konak'ta hem esnafımız mağdur olmasın hem pandemi nedeniyle işini kaybeden, borcunu ödeyemeyen vatandaşımızın başı öne eğilmesin diye bakkalların veresiye defterlerindeki borçların ödenmesi için çağrı yaptık. Kampanyamıza öyle yoğun bir ilgi oldu ki Konak'la, Konak halkıyla bir kez daha gurur duyduk. Hemen ardından eczanelerde aynı kampanyayı düzenledik. Askıda kurban kampanyası yaptık, iki günde 2 ton et bağışlandı. Bunlar önemli ayrıntılar. Bu kenetlenmeyi dünyanın başka bir yerinde bulamazsınız.

Pandemiden en fazla etkilenen, yoksullar ve göçmenler oluyor. Belediyenizde bu süreç nasıl yönetildi? İkinci dalgaya yönelik önlemlerinizi nelerdir?

ABDÜL BATUR: Pandemi döneminde Basmane'de karantinaya alınan oteller oldu. Afganistan, Suriye, Pakistan gibi savaşla yüzleşen bölgelerden kucaklarında çocuklarıyla gelen, burada bir de pandemiyle mücadele eden göçmenleri yalnız bırakmadık. Süt, bebek bezi gibi temel ihtiyaçlarını eksik etmedik. Sokağa çıkma kısıtlamalarının başladığı ilk hafta sonu ekmek dağıtımını yaptık. Yine kısıtlamaların sürdüğü dönemde 7.500 adet gıda kolisini ihtiyacı olan ailelere ulaştırdık. Kolilerde pirinç, bulgur, mercimek, nohut, çay, şeker, tuz, zeytin, sıvıyağ, makarna, arpa şehriye gibi ürünler yer aldı. İşçilerimiz de örnek bir dayanışmaya imza atarak salgın nedeniyle dara düşen vatandaşlar için maaşlarından ayırdıkları paylarla erzak kolileri hazırladı. Koliler, dağıtım için belediyeye teslim edildi. Taksi duraklarına ise sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı dönemde tavuklu pilav ve ayran dağıttık. Sokağa çıkma yasağı getirilen hafta sonlarında ihtiyaç sahibi mahallelerde ekmek dağıttık. Nöbetlerine devam eden eczacılara ve emniyet mensuplarına ise boyoz, yumurta ve çay ikram ettik. 25.500 kişilik ikram ve erzak yardımını da ihtiyacı olan vatandaşlarımıza ve şehrimizde misafirimiz olan göçmenlere ulaştırdık. 10.000 kişilik çorba ikramımız oldu. Sokağa çıkma kısıtlamalarının en sıkı uygulandığı gruplardan olan 65 yaş üstü için de her zaman hizmete hazır bekledik, bir telefonla yanlarındaydık. Onlar için meyve ağırlıklı sepetler hazırladık ve hijyen şartları içerisinde dağıtımlarını yaptık. Bu dönemde en çok etkilenenler arasında esnafımız vardı.

Özellikle de mahalle bakkallarımız dükkân kapatma noktasına kadar geldiler. Çok güzel bir kampanya başlattık ve bakkalların veresiye defterlerinde borçların silinmesi için seferber olduk. Özellikle mültecilerin yoğun bulunduğu Basmane, Agora, Ballıkuyu, Kadifekale, Eşrefpaşa gibi semtlerimiz başta olmak üzere 65 bakkalda 185.000 liralık borç hemşerilerimizin kampanyaya verdiği destekle kapandı. 450 insanımızın borcu ödenirken bakkal esnafımız da bu zor dönemde ayakta durabildi, kepenkler açık kaldı. Aynı uygulamayı eczanelerimizde de uyguladık.

Konak Belediyesi'nin orta ve uzun vadeli önemli projelerinden söz eder misiniz? (Dezavantajlı gruplar, kadın, çocuk, çevre vb. konularında önemli gördüğünüz çalışmalarınız varsa yer vermek isteriz.)

ABDÜL BATUR: Sayın Genel Başkanımız bizi Konak'a görevlendirdiğinde 3 ana konu üzerinde plan ve projelerimizi hazırladık. Birincisi, eskiyen ve çarpık kentleşmenin en yoğun olduğu Konak'ta kenti yenilemek, kentsel dönüşüm yapmak. İkincisi, tarihi değerleri kazandırarak Konak'ı farklı bir boyuta taşımak. Üçüncüsü ise dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık uygulayıp sosyal belediyeciliği ilçenin her yanında hissettirmek.

Sayın Genel Başkanım Kemal Kılıçdaroğlu beni Konak'a kentsel dönüşümü gerçekleştirmek üzere gönderdi. Konak'ın eskiyen yüzünü yenilemek, gelişmesi gereken noktalardaki çalışmaları yapmak için göreve geldik. Gültepe yıllardır kentsel dönüşüm bekleyen bir bölge. Seçim öncesinde de Gültepeliler ile her bulduğumuzda "Burayı da Narlıdere gibi yapacak mısınız" diye sordular. "Narlıdere'den daha güzel yapacağız" dedik. Bunun için göreve gelir gelmez 14 mahalleyi ve 300 hektarlık alanı kapsayan Gültepe imar planlarını ilk altı ayda tamamladık ve meclisimizde onaylandı. Pandemi sürecinin girmesiyle ara verilmiş oldu. Temmuz ayında planlar İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nden de oybirliğiyle geçti. Tam bir mutabakatla planlarımız kabul edildi. Şu anda askı sürecinde olan Gültepe imar planlarıyla Konak'ta kentsel dönüşümün ana sürecini hazırlamış olduk.

Burada amacımız, kentsel dönüşüm. Buradaki anlayışımız sadece binaları kurtarmak ve bina yapmak değil, Narlıdere'de yaptığımız gibi sosyal donatı alanları. Yani yeşil alanın, parkın, insanların yaşayabileceği çevresel şartların iyileştirileceği bir dönüşüm. Şu anda yeşil alan kişi başına bir metrekare bile değil, ama bizim yaptığımız planlarda 4 katına çıkıyor. Sosyal donatı ve teknik altyapı alanı şu anda 49 hektar, biz 95 hektara çıkarıyoruz. Her şeyiyle o çevreyi daha yaşanır kılmak ve sosyal yaşamı belli bir noktaya getirmek anlayışıyla hareket ediyoruz. Pandemi sürecinde de boş durmadık. Beştepeliler var. 15 mahalleyi kapsayan 200 hektarlık dönüşüm projesini hazırladık.

Kentsel dönüşüm çalışmalarımızda kadınlara, çocuklara ve dezavantajlı gruplara öncelik veriyoruz. Özellikle onların sosyalleşebileceği pazaryeri, semt merkezi, kreş, park gibi alanlara kolay ulaşmaları için çaba harcadık. Gültepe imar planları süreci işlerken bir yandan da Toros Sosyal Tesisi ve Kapalı Pazaryeri'nin inşaatını tamamladık. Bu tesisimizde kadınların yararlanacağı semt merkezi ve çocuklar için kreş de var. Aynı özelliklere sahip bir sosyal tesisi daha Beştepeliler'de inşa ediyoruz. Eşrefpaşa'da da benzer bir tesisin hazırlık aşamasındayız. Gültepe Spor Kompleksi tamamlanmak üzere. Bir yandan da ilçemizdeki bütün parkları elden geçiriyoruz ve yenilerini ekliyoruz.

ENGELSİZ YAŞAM KÖYÜ KURDUK

Konak'ta tüm engelleri ortadan kaldırmak istiyoruz. Bu amaçla "Engelsiz Yaşam Köyü"nü kurduk. Zihinsel engelli çocuklara hizmet verecek projenin içinde "Eko Çiftlik ve Sosyal Yaşam Merkezi Projesi" de yer alıyor. Ağaç evlerden oluşan atölyelerimiz hizmete girdiğinde zihinsel engelli, otizmli, Down Sendromlu çocuklar hem eğitim alacak hem de atölyelerimizde üretim yapıp el becerilerini geliştirecek. Her şeyimiz hazır, pandemi nedeniyle açılmadı, en kısa zamanda hizmete başlamasını umuyoruz.

"Minikler Konağı" adı verdiğimiz, yine dar gelirli semtlerimizde hizmet verecek 4 tane okul öncesi eğitim yuvası hazır. Pandemi nedeniyle onları da açamadık. Bu okul öncesi eğitim yuvalarımız ücretsiz olacak. Ama her şey tamam. Salgının seyrine göre eğitime başlayacağız. Eğitimde fırsat eşitliği için Toros'taki tesisimizde üniversiteye ve liselere hazırlık kursları için mekânları tamamladık. O hizmetimiz de salgın nedeniyle beklemede. Sosyal belediyecilik anlayışımızı vatandaşa yansıtan hizmetler bunlar. Salgın tehlikesi azaldığında açacağız.

TARİHİ ORTAYA ÇIKARIYORUZ

Konak'ta kentsel dönüşümle birlikte bir önceliğimiz de tarihi dokuyu ortaya çıkarmak. Konak'ın dört bir yanında restorasyon çalışmalarımız devam ediyor. Kemeraltı'nda tarihi Alanyalı Konak'ının restorasyonu tamamlandı ve bu tarihi binayı İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle birlikte "Kurtuluş Müzesi" olarak değerlendireceğiz. Hemen yakınında İstiklal İlkokulu restorasyonu sürüyor.

Caddenin karşısına geçtiğinizde tarihi İkiçeşmelik Çeşmeleri'ni ortaya çıkaran bir çalışmamız devam ediyor. İkiçeşmelik Caddesi'nden Varyant'a doğru döndüğünüzde restore ettiğimiz ve İkiçevler olarak adlandırdığımız ve restorasyonunu tamamladığımız bitişik iki tescilli bina da semt merkezi olarak hizmet verecek. Basmane'de tarihi Kılıçoğlu Hamamı ve Silahhane binalarının da restorasyonu sürüyor. Tepecik'te "Roman Kültür Merkezi" olacak tarihi bina da bağımlılıkla mücadele merkezi olarak hizmet verecek Kemer İstasyonu'nda restorasyon çalışmaları devam ediyor. Alsancak Liman arkasında da geçmişte depo olarak kullanılan bir tarihi binayı hem meclis hem de kültür merkezi olarak değerlendireceğiz.

Bu binaların restorasyonu ve hizmete açılması, buldukları bölgeye de değer katacak. "Semt Merkezi" demek, o bölgedeki kadınların sosyal yaşama ve üretime katılması demek. Bu da ev ekonomisine katkıyı ve kadının güçlenmesini beraberinde getiriyor. Çok amaçlı tesis projelerimize mutlaka çocuklar için kreş, gençler için bir eğitim merkezi, kadınlar için semt merkezi dahil ediyoruz. Tarihi dokuyu ortaya çıkararak hizmet veren, yaşayan mekânlar oluşturmak bir anlamda kentsel dönüşümün de parçası oluyor. Dezavantajlı bir bölgede yer alan tarihi bir binayı restore edip hizmete açtığınızda orada verilen hizmetten bölge halkı yararlanıyor. Bu da sağlıklı bir sosyal ve kültürel dönüşümü de beraberinde getiriyor. Konak'ta pek çok hizmet yapılıyor. Çınarlı'da bilim merkezi kurmak için kolları sıvadık. Proje çalışmaları sürüyor.

İzmir'de başta da söylediğimiz gibi göç olgusu çok. Mübadeleyle gelen pek çok Balkan göçmeni de Konak sınırları içinde yaşıyor. O günlerin anısına "Mübadele Parkı" yapıyoruz. Park tamamlandı, kaidesiyle birlikte 5 metre boyunda bir heykel dikeceğiz ki gelecek kuşaklar da mübadele olgusunu unutmasın.

Dijital kütüphane hazırlığımız var. Uyuşturucuyla mücadele merkezi kurma çalışmalarımızda sona gelindi. DDY'den aldığımız tarihi Kemer İstasyonu'nu bu amaçla kullanacağız. Yine Çınarlı bölgesinde Orman Bakanlığı'ndan tahsisle aldığımız alanda dev bir rekreasyon alanı oluşturuyoruz. Çalışmalar sürüyor. Halkımızın sanat ve kültür altyapısına da hitap ediyoruz. Yıl içinde sayısız kültür ve sanat spor etkinliğimiz oluyor.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

GÖÇMEN POLİTİKASI MI? GÖÇMENLER ÜZERİNDEN POLİTİKA MI?

Dünya, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en ağır mülteci krizini yaşıyor. Milyonlarca kadın, erkek ve çocuk çatışmalar, şiddet ve zulüm nedeniyle yerinden edilmiş durumda. Gelinen noktada mültecilerin %86'sı gelişmekte olan ülkelerde yaşıyor. Birleşmiş Milletler'e bağlı Ekonomik ve Sosyal İşler Organizasyonu (DESA) tarafından yayımlanan son raporda dünyadaki mülteci ve göçmen sayısının 272 milyon kişiye ulaştığı açıklandı. DESA raporu, dünyada mülteci nüfus artışı oranının genel nüfus artışının önüne geçtiğini gösterdi. DESA raporundaki verilere göre, 2010 yılında 221 milyon olan göçmen ve mülteci sayısı 2019 yılında 272 milyon kişiye ulaştı. Raporda, Türkiye'deki mülteci ve göçmen toplam sayısının 2019 yılına gelindiğinde 5 milyon 678 bin 800 kişiye ulaştığı bunun da çok büyük bir bölümünün Suriye'de yaşanan iç savaştan Türkiye'ye kaçan mülteciler olduğu kaydedildi.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, Türkiye'de evlerini terk etmek zorunda kalmış yaklaşık 3.6 milyon Suriyeli göçmenin 1.6 milyonunu çocuklar oluşturuyor. Uluslararası Af Örgütü'nün yayımladığı son rapor sığınmacıların temel ihtiyaçlarının karşılanmadığını, kendilerine yetebilmelerinin önünde ciddi engellerin bulunduğunu, sığınmacılar ve mülteciler için onurlu bir yaşam ortamının da tesis edilemediğini ortaya koyuyor. Rapor, Türkiye'nin sığınmacı ve mülteciler için güvenli bir ülke olduğu iddiasının kurgudan öteye gidemediğinin altını çiziyor.

Peki, bu durum biz ne anlatıyor? Devlet olmanın sorumluluğunu duymadan hayal dünyasında gezenlerin girdikleri Ortadoğu macerasının milyonlarca insanın hayatına, evlerinden yurtlarından edilmelerine neden olduğunu, komşu ülkenin iç işlerine yeni Osmanlılık oyunlarıyla burnunu sokanların bugün başarılarını kuma gömdüklerini ve sorunu görmezden geldiklerini anlatıyor.

Saray hükümeti ve sürekâsı, "sığınmacıları birkaç ay misafir edeceğiz" diyerek toplumdaki gerçekleri sakladı. Kendileri hayal dünyasında yaşadıkları için hem gelenler için gerçek bir hazırlık yapmadılar hem de toplumu bu sürece hazırlamadılar.

CHP, Suriyeli sığınmacılar için en doğru çözümün iç savaşı bir an önce bitirecek bir diplomasi olduğuna ve Suriyelilerin evlerine güven içinde dönebilecekleri zeminin hazırlanması gerektiğine inanıyor. Bu süre içinde ise, sığınmacılar için insan haklarına yarasız ortamları sağlayamaya ihtiyacımız var. CHP, yaşanan sorunların faturasını evlerini terk etmeye zorlanmış sığınmacı ailelere kesmiyor, onları evlerinden koparan Saray iktidarına kesiyor.

“İSTANBUL’DA İLK KEZ BEŞ YILLIK GÖÇ VE UYUM EYLEM PLANI HAZIRLANDI”

3.6 milyon göçmenin ne kadarı İstanbul’da? Dünya’daki kentsel mültecilerle karşılaştığınızda ülkemizdeki tablo nasıl?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: Türkiye geçmişten günümüze çok sayıda göçmen ve mülteciye ev sahipliği yapmıştır. 2011 yılından itibaren Suriye’den gelen büyük göç dalgasıyla birlikte Türkiye son 6 yıldır dünya üzerinde en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke konumuna gelmiştir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre, bugün ülkemizdeki mültecilerin %98’i geçici barınma alanları dışında, kentlerde yaşıyor. İstanbul da geçmişten günümüze kadar birçok göçmen ve mülteciye ev sahipliği yapmış olan bir kent olarak özellikle 2011 yılında başlayan Suriye’deki savaş sonucu yaşanan göç dalgasıyla birlikte zorunlu ve isteğe bağlı göçlerin odağı hâline gelmiştir. Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) arasında yapılan mutabakat çerçevesinde İstanbul’un 39 ilçesinde 24 Mayıs ve 19 Temmuz 2019 tarihleri arasında yürütülmüş olan saha çalışması bu durumun boyutlarını çok daha net biçimde ortaya koymaktadır. Raporla göre, İstanbul’da kayıtlı ve kayıtsız göçmen nüfusu 1.6 milyonun üzerindedir. Bu nüfusun büyük çoğunluğunu başta geçici koruma altındaki Suriyeli olmak üzere çok farklı statülerde Afgan, Özbek ve Türkmen göçmenler oluşturmaktadır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından paylaşılan 06.08.2020 tarihli verilere göre ise İstanbul’da kayıtlı Geçici Koruma kapsamında Suriyeli nüfusu 506.301’dir. Yukarıda bahsedilen araştırmaya göre ise, İstanbul’da 963.536 Suriyeli bulunmaktadır. İstanbul son 10 yıldır sahip olduğu göçmen profiliyle artık transit bir kent olmanın yanı sıra hedef kent hâline de gelmiştir.

Mülteci hareketinin Türkiye’de son derece hızlı ve yoğun gerçekleşmesi, yönetilmesi zor bir süreci de beraberinde getirmiştir. 2011’de Suriye’den gelen kitlesel göçün ilk zamanlarında insani yardım krizine yönelik müdahalelere ve kitlesel ihtiyaçların karşılanmasına öncelik verilmesi, muhtemel sosyal çatışmayı önleyici, sosyal uyumu ve birlikte yaşamı destekleyen nitelikteki çalışmaların ikinci planda kalmasına sebep olmuştur. Sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda yerel halk ve göçmenler arasında giderek daha da görünür hâle gelen sorunlar bugün Türkiye’de göç yönetimi için sosyal uyum ve birlikte yaşama yönelik stratejiler geliştirmeyi zorunlu hâle getirmiştir.

Yabancı göçmenlere yönelik politikalarınız nedir? Hedeflere ulaşmak üzere planlanan ve sürdürülen çalışmalarını anlatır mısınız?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin göçmen tanımı turistler dışında kalan ve dış göçle gelen tüm yabancıları kapsamaktadır. Yerel seçimlerin hemen ardından bir dizi görüşme, toplantı ve bir çalıştaydan oluşan arama süreci yürüten İBB, alanda var olan sorunları ve potansiyel çözüm noktalarını hedef alarak çalışmalarına başlamıştır. Eş zamanlı oluşturulan “Göç Danışma Kurulu”nda göç alanında önde gelen yerel yönetim, STK, üniversite ve uluslararası kuruluş temsilcileri ile çalışmalara yön verilmiştir. Bu süreci takiben İBB, göç yönetiminde veri temelli politikalar geliştirebilmek amacıyla 2020 yılı başında oldukça geniş kapsamlı “İstanbul Göç Araştırması” yürütmüştür. Bu araştırma, İstanbul’da bulunan geçici koruma altındaki Suriyelilerin insani şartlarda yaşaması ve yerel halkla sürdürülebilir bir barış içinde bir arada yaşam koşullarının ortaya konması için uzun vadeli ve uyum odaklı politikalara ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda İBB Sosyal Hizmetler Müdürlüğü altında planlanan Göç Birimi’nin temel çalışma prensipleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin 2020-2024 Stratejik Planı’nda ortaya konan temel ilkelerine uyumlu olarak “insan odaklılık” ve “kapsayıcılık” zemininde ortaya konmuştur. Bu bağlamda yine stratejik planda vurgulanan “Paylaşan İstanbul” amacına ulaşmaya yönelik sosyal destek hizmetinin kapsayıcılığının artırılması ve eşit haklara ulaşamayan toplumsal gruplara yönelik hizmetlerin geliştirilmesi hedefiyle uyumlu biçimde çalışmalar planlanmaktadır.

Katılımcı bir yaklaşımla yürütülen çalışmalar nihayetinde İBB, İstanbul’da ilk kez beş yıllık Göç ve Uyum Eylem Planı hazırlamıştır.

Onay süreci devam etmekte olan planda, arama sürecinde öne çıkan (1) Koordinasyon, (2) Kapasite Geliştirme, (3) Araştırma, Veri Toplama ve Haritalandırma ve (4) Birlikte Yaşam ve Uyum başlıklarında hedeflere yer verilmiştir. Bu hedefler kapsamında ilçe belediyeleriyle göç alanında koordinasyonun sağlanması ve eşgüdüm içerisinde standartlaştırılmış hizmet üretiminin desteklenmesi, aynı zamanda göç alanında çalışma yürüten diğer paydaşlarla da işbirliğinin sağlanması, İBB’de ve ilçe belediyelerinde göç alanında hizmet kapasitesinin geliştirilmesi ve kapsayıcı hâle getirilmesi yönünde çalışmalara başlanmıştır.

Göç yönetiminde merkezi yönetime ek olarak sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, öz örgütlenmeler bu sürecin kritik öneme sahip aktörlerindedir. Ancak özellikle mahalli ve müşterek ihtiyaçların karşılanması noktasında yerelde göçmenlerin ve mültecilerin ihtiyaçlarına cevap verilmesinde sağladıkları sürdürülebilir ve yerele özgü hizmet potansiyeli bakımından yerel yönetimler bu süreçte daha etkin rol alması ve kapasiteleri güçlendirilmesi gereken kilit bir noktadadır. Belediyelerin hem iletişim dilinin hem de hizmetlerinin kapsayıcı hâle getirilmesi, bu konuda farkındalık yaratılması bir yandan da fon kapasitelerinin güçlendirilmesi ve mevzuatla ilgili engellerin ortadan kaldırılması için savunu faaliyetleri İBB’nin öncelikli gündemleri arasında yer almaktadır. Bu anlamda, “Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı”nın açık biçimde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün internet sitesinde paylaşılmış olması ve belediyelere ilişkin yetki ve bütçe gibi soru işareti bulunan alanların çözümüne yönelik uygulamaya geçilmesi olumlu değerlendirilmektedir. Bu noktada İBB, kurumlar arası işbirliği sağlayarak uygulamadaki sorunların çözülmesinde özel bir çaba sarfetmektedir.

Yerel yönetimlerin göç alanında en çok zorlandıkları konulardan biri de güvenilir bilgiye dayalı verilere ulaşmak ve bu alanda güncel veri tabanını oluşturmaktır. Göçle ilişkin veri toplamanın sürekliliğinin sağlanması, şehir ve hizmet verisi sunan bir haritalandırma çalışmasının yapılması Göç ve Uyum Eylem Planı taslağında sayılan stratejik öncelikler arasında yer almaktadır. Bu kapsamda ilçe belediyelerinin de yetki sahası içerisindeki hizmetlerini kolaylaştırmak üzere kullanabilecekleri ve göç alanına dair kıymetli veriler sağlayabilecek bir veri otomasyon sistemi oluşturulması planlanmaktadır.

Göçmenlerin kenti kullanımda ve sosyal uyumda karşılaştıkları en temel sorunları neler oluyor? Yerel yönetim olarak bu sorunların çözümüne yönelik ne tür önlemler alıyorsunuz?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin yakın zamanda İstanbul genelinde yürüttüğü “Göç Araştırması”ndan çıkan sonuçlara göre, göçmenlerin belediyeden beklediği en öncelikli konular arasında dil eğitimi, çocuk bakımı desteği ve mesleki eğitimler geliyor. Göçmenlerin kente entegrasyonunda karşılaştıkları en temel sorun, dil problemi. Yine söz konusu araştırma ve bugüne kadar yapılan çalışmalar 2011’den sonra gelen Suriyeli mültecilerin büyük çoğunluğunun ülkelerine dönme eğiliminde olmadığını da ortaya koymaktadır.

İBB Göç Birimi, birlikte yaşam ve uyumu sağlamaya yönelik faaliyetleri destekleyen, bu kapsamda hem yerel halk hem de göçmenler arasındaki karşılıklı diyalogun geliştirilmesine önem veren bir politika izlemektedir.

Bu amaçla kentte yaşayan ve sayıları bir buçuk milyonun üzerinde olan göçmenlerin kenti kullanımında ve sosyal uyumunda engellerin en aza indirilmesi yönünde çalışmalar planlanmıştır. Kent hizmetlerinin kapasitelerinin göçmenleri kapsayacak şekilde geliştirilmesinin yanı sıra ekonomik, kültürel, sanatsal ve sportif kaynaşma alanlarının yaratılması, çocuklar arasındaki uyumu geliştirecek faaliyetler yürütülmesi gündemdeki çalışmalar arasındadır. Bu çerçevede İBB’nin “Yuvamız İstanbul Projesi” kapsamında açtığı kreşlerden göçmen çocukların da yararlanması, İSMEK yeni dönem kurslarındaki içeriklerin göçmenlerin ihtiyaçlarına da cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi, İBB Bölgesel İstihdam Ofisi’nin göçmenlere de hizmet sunma kapasitesinin artırılması yönünde çalışmalara başlanmıştır.

Röportaj

“SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ”

İBB - Göç Politikaları Koordinatörü

YERELİZ - Dış İlişkiler ve Kaynak Geliştirme Uzmanı

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde Göç Politikaları Koordinatörü; YERELİZ’de dış ilişkiler ve kaynak geliştirme gönüllüsü olarak görev yapmaktadır. Uluslararası İlişkiler Lisans ve Avrupa Etüdleri yüksek lisans programlarını İstanbul Bilgi Üniversitesi’nde tamamlayan İnanç, 2006 yılından bu yana çeşitli kamu ve sivil toplum kuruluşlarına tam zamanlı ya da gönüllü olarak Avrupa Birliği, uluslararası ilişkiler ve kaynak geliştirme alanlarında danışmanlık/mentorluk sağlamaktadır. Türkiye’de hak temelli ve kapsayıcı yerel yönetim kültürünün yaygınlaştırılması ve küresel kent gündeminin yerelleştirilmesi yönünde çaba sarfetmektedir.

Ek olarak göçmenlerin ve yerel halkın istihdamına katkı sunmak amacıyla kentsel tarım alanlarında üretim yapılması, kooperatifler ve belediyenin kurmayı planladığı Kent Lokantaları ve halk market vb. kanallarla satışının desteklenmesi, böylelikle sürdürülebilir bir sosyal uyum ve yerel kalkınma modeli geliştirilmesi üzerine çalışılmaktadır.

Ayrıca göçmenlerin kendi kültürlerini yaşatabilecekleri, yerel halkta da farkındalık yaratacak çokkültürlü, çok dilli ve içerisinde etkinlik alanları, nitelikli bir göç kütüphanesi, göçün en yoğun olduğu ilçe kültürlerine yer veren kültür-sanat arşivi ve göçmen öz örgütlenmelerine açık ofis alanını da içeren “Göç ve Uyum Merkezi” kurulması planlar arasındadır.

Hâlihazırda pek çok İSMEK Merkezi'nde 7 seviyede yabancılar için Türkçe Kursu verilmektedir. Kurslara en fazla talep Suriye, Afganistan, İran, Mısır ve Irak uyruklu kişilerden gelmiştir. Dil öğreniminde pratiğe yönelik yenilikçi uygulamalar ve dil kafe gibi araçların geliştirilmesi için alanlar oluşturulacaktır. Yapılan araştırmalarda uyumun ve birlikte yaşamın önündeki en büyük engellerden biri olarak ortaya çıkan dil bariyerinin aşılmasına yönelik yenilikçi ve etkin stratejilere ihtiyaç olduğu açıktır. Özellikle pandemi döneminde online eğitim altyapısı geliştirilecek olan dil kurslarının yanı sıra hem Arapça hem Türkçe bilmenin avantaj sağladığı sektörlerle ve sosyal çatışma riskinin görece düşük olduğu iş kollarına yönelik mesleki eğitimler planlanarak işgücüne katılım farklı açılardan desteklenecektir. Çocuk dostu alanlarda çocuklara okula yardımcı etütler, dil kursu verilmesi ve psiko-sosyal aktiviteler düzenlenmesi planlanmaktadır. Kadın ve çocukların merkezinde olduğu birlikte yaşam kültürünün ortaya konması, sosyal riski de azaltan bir yaklaşımla desteklenecektir. İstanbulluluk ekseninde kente uyuma ilişkin çalışmalar da bu planlamanın önemli bir parçası olacaktır.

Sosyal uyum politikalarının tüm alanlarda uygulanmasına, göçe ve göçmenlere yönelik toplumsal algının ve tutumun toplumsal kabul düzeyini artıracak şekilde yönetilmesine ve hemşerilik bilincinin yerleştirilmesine yönelik faaliyetler de devam etmektedir. Bu kapsamda İstanbul Kent Konseyi bünyesinde Göç Çalışma Grubu kurulması teşvik edilmiş ve ilk toplantıya ev sahipliği yapılmıştır. Ayrıca İBB gönüllülük mekanizmalarına göçmenlerin de dahil edilmesi yönündeki çalışmalar devam etmektedir.

Göçmen kadınların ve çocukların yaşadığı özel sorunları neler oluyor?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: Mülteci topluluklarının herhangi birinde evlerinden uzaklaşmış olan insanların yaklaşık yüzde ellisini kadınlar ve kız çocukları oluşturmaktadır. Türkiye'de ve İstanbul'da da bu durumun yine benzer bir şekilde yaşandığı, mülteci kadınların ve çocukların diğer göçmen gruplardan özel bir durum yaşadıklarını söylemek mümkündür.

Mülteci kadınlar göç sürecinin başlangıcından kentteki yerleşik hayata geçiş sürecine kadarki her aşamada çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır ve kentteki yerleşik hayatlarında da bu zorluklarla baş etmeye devam etmektedir. Kadınlar kent yaşamında hem toplum tarafından kadın olmanın dayattığı zorluklarla hem de göçmenlik olgusunun neden olduğu dezavantajlarla mücadele etmektedir.

Bu zorlukların başında ise kadınların gündelik yaşam pratiklerinin her alanında karşılaştığı dil engeli gelmektedir. Nitekim kadınların büyük bir kısmının gelir getiren herhangi bir işte çalışmaması ve hareket alanlarının evle sınırlı kalması toplumla etkileşimlerini oldukça azaltmakta, erkeklere kıyasla Türkçeyi daha az deneyimlemelerine ve dili öğrenmelerine engel olmaktadır.

Kamusal alandaki görünürlükleri daha çok baba, koca veya erkek kardeş gibi yaşamlarındaki erkek figürlerle gerçekleşen kadınlar, kendilerini daha güvensiz hissetmekte ve izole bir yaşama maruz bırakılmaktadır. Öte yandan göçmen ve kadın olmanın toplum tarafından yaratılan algılarla oluşturulduğu bu çoklu ayrımcılık şekli göçmen kadınların eğitim, sağlık, çalışma hayatı gibi temel haklara ve hizmetlere erişimlerini oldukça güçleştirmekte ve olası bir şiddet biçimiyle karşılaştıkları durumlarda ise başvurabilecekleri mekanizmalara erişmelerinde büyük bir engel teşkil etmektedir.

Kent mülteciliğinin getirmiş olduğu ekonomik zorluklar ise göçmenlerin temel haklara ve hizmetlere erişimini sınırlandıran bir başka etkidir. Kentteki ekonomik koşullar, kalabalık göçmen ailelerin gündelik yaşamlarını idame ettirme zorunluluğunu ve temel bir hak olan barınma ihtiyaçlarını ön plana çıkarmakta ve bu durum özellikle çocukların eğitim haklarını sekteye uğratmaktadır. Nitekim haneye gelir getirmek amacıyla çalışan ya da aileleri tarafından zorla çalıştırılan çocuklar eğitim hayatını sürdürmemektedir. Bu durum bazen de hane giderlerini azaltmak amacıyla kız çocuklarının zorla çalıştırılmasından ziyade zorla evlendirilmesi şeklinde farklı bir istismar biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır.

STK'larla işbirlikleriniz var mı?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: Hiç şüphesiz ülkemizde göç yönetişiminin başarısından söz edebilmemizde alanda canla başla çalışan sivil toplum kuruluşlarının payı çok büyük. STK'lar süreç yönetiminde önemli bir yol katederek çok kıymetli tecrübeler edindi ve bu süreçte büyük katkı sundu. Alanda bugüne kadar diğer paydaşlar tarafından gerçekleştirilmiş değerli çalışmaların sürdürülebilir bir zeminde ilerlemesi gerekiyor. Dolayısıyla belediyelerin de temel aktörlerden biri olarak güçlendirilmesi, özellikle STK'ların ortaya koyduğu deneyimlerden yararlanması, yerel yönetim-STK işbirliğinin nitelikli ve sürdürülebilir bir zeminde kurulması büyük bir önem arz etmektedir.

Hizmet sunumunda STK'ların uzmanlıklarıyla katkı sunduğu ve ilişkide geleneksel alan-veren ilişkisinin kırıldığı bir paradigma değişikliği yaratmayı son derece önemli buluyoruz. Bu kapsamda 2019 Temmuz ayından itibaren arama süreciyle başlayıp bugüne kadar geçen süreçte çeşitli tematik alanlarda İBB-sivil toplum işbirliği güçlenerek devam etmektedir. Göç alanında hizmet veren STK'lara ek olarak göçmen öz örgütlenmeler, sivil inisiyatifler ve dayanışma ağları ile ilişkinin güçlenmesine özel bir önem atfediyoruz. Bu bağlamda İstanbul Kent Konseyi Göç Çalışma Grubu'nun kurulmasını desteklemeye çalıştık, şimdi burada güçlü bir yapı yükseliyor. Bu hareketi heyecanla takip ediyor ve bizi besleyecek kıymetli bir yapı olarak işbirliğini sürdürmek istiyoruz.

Pandemiden en olumsuz etkilenen dezavantajlı grupların başında göçmenler var. İkinci dalga için ne tür önlemler alındı?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ: İBB Göç Birimi, insan odaklı yürütmekte olduğu tüm çalışmalarına etkin bir şekilde devam ederken pandemi süreciyle birlikte ortaya çıkan acil ihtiyaçlara ve artan hassasiyetlere çözüm bulmak amacıyla mültecilere/göçmenlere gıda ve hijyen materyalleri desteğini hızlı bir şekilde -İBB saha ekipleri ve dernekler aracılığıyla- ulaştırdı. Öte yandan Nisan ve Haziran ayları arasında sosyal yardım başvuru sistemi yabancı kimlik numarasına sahip göçmenlerin de başvurabileceği şekilde genişletilerek ihtiyaç sahibi göçmenlerin doğrudan belediyeye başvurması sağlandı. Göçmenlerin bilgi edinme hakkını desteklemek için İBB'nin Covid-19'a karşı alınması gereken önlemleri anlatan video animasyonları Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça ve Kürtçe olmak üzere çok dilli olarak sunuldu.

Pandemi sürecinde göçmenlerin çalıştığı bazı işyerlerinin aktif olarak faaliyete devam edememesiyle birlikte birçok göçmenin işsiz kalması, haneye giren maddi gelirin azalması veya tamamen ortadan kalkması durumu göçmenlerin hassasiyetini iki katına çıkarmıştır. Bu süreçte STK'ların büyük bir kısmının sahada aktif olarak çalışmaması ve sahada yürütülen hizmetlerin büyük bir kısmının belediyeler tarafından gerçekleştirilmesi hayati bir rol üstlenilmesine yol açtı. Gerçekleşmesi öngörülen ikinci dalga durumunda İBB, BMMYK, IOM, GIZ, Relief International/ BPRM gibi kuruluşlarca sağlanan yaklaşık 32 bin gıda ve hijyen kolisi, bebek bezi ve mama temini, KADAV işbirliğinde göçmen kadınlar tarafından üretilen maskelerin dağıtımı için planlama ve dağıtım çalışmaları sürmektedir. Ayrıca İBB bünyesinde yürütülen hayati roldeki acil hizmetlerin çok dilli olarak gerçekleştirilmesi, sosyal yardım başvurularından göçmenlerin de yararlanmasının sağlanması vb. gibi birtakım çalışmalar devam etmekte birlikte COVID-19 süreciyle ilgili bilgilendirme kanalları geliştirilmektedir.

Toplumdaki ötekileştirmeye mücadelede yerel yönetimlere düşen sorumluluklar sizce nedir? İBB'nin çalışmalarını anlatır mısınız?

SİMTEN BİRSÖZ İNANÇ:

Kent hakkı temelinde hizmet sunumunu gerçekleştirmek, yerel yönetimlerin en önemli önceliğidir. Kentsel hizmetlerin kapsayıcılığı, iletişimde ayrımcılığın engellenmesi temel bir politik kabul hâline gelmelidir. "Yerindenlik" ilkesi de gözetilerek sürdürülebilir ve kapsayıcı kent hizmeti sunulması toplumun ekonomik ve sosyal refahı bakımından son derece kritik bir öneme sahiptir.

İBB, kapsayıcı sosyal hizmet yaklaşımıyla kırılan gruplara eşit ve nitelikli hizmet sunumunu sağlayabilmek için politikalarını İBB içerisinde genel kabul gören bir yaklaşımla yerleştirme çabasıdadır. Özellikle sürdürülebilir bir sosyal hizmet politikasının hayata geçirilmesine ve sistem mezuniyeti anlayışının ihtiyaç sahipleri için de işletilmesine büyük önem verilmektedir. Sistem mezuniyeti politikasıyla İBB'den sosyal yardım alan kişilerin güçlendirilmesine özel bir alan açılarak iş ve meslek sahibi olunmasını desteklemek, kendine yetebilir hâle getirmek, üretime katkı sunmalarını sağlamak ve kalıcı sürdürülebilir çözüm üretmek amaçlanmaktadır. Böylece geleneksel sosyal politika yaklaşımında karşılaşılan sıkıntılıların giderileceği, sosyal yardıma ihtiyaç duyan kişi sayısının azaldığı bir İstanbul hayali üzerinden politikalar geliştirilmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ortaya koyduğu kapsayıcı kent politikasıyla kimseyi geride bırakmayan bir yaklaşım içerisinde İstanbullular için daha iyi bir yaşam alanı oluşturma çalışmalarını sürdürecektir.

“YEREL YÖNETİMLER KOORDİNASYON GÖREVİ YAPMALI VE VERİ TABANI OLUŞTURMALI”

Röportaj

“DİDEM DANIŞ”

GAR

Göç Araştırmaları Derneği
Kurucu Başkanı

Dünya nüfusunun yüzde 50'sinin göçmen olduğu söyleniyor. Kavramları tekrar hatırlamak gerekiyor sanırım. Yurttaş kimdir, yabancı kim? Göçmen kime diyoruz?

DİDEM DANIŞ: Biraz tarihsel arka planla başlayalım. 1990'lara kadar Soğuk Savaş döneminde dünyadaki göç hareketleri daha sınırlıydı, özellikle de sığınma hareketleri azdı. Bunun önemli bir istisnası 1960'larda Avrupa'daki emek göçü oldu. Türkiye'den de çok sayıda insan Almanya'ya ve diğer Avrupa ülkelerine gitti.

Ancak bu göçmenler uzun süre geçici misafir işçi ya da gurbetçi olarak algılandı. Bu yıllarda dünya siyasi modeli ulus-devlet sistemi üzerine oturuyordu. Soğuk Savaş'ın bitişiyle yaşanan siyasi ve ekonomik çözülme, göç hareketlerini artırdı. Küreselleşmeyle beraber dünya ölçeğinde her tür dolaşımın artması yurttaşlık kavramını da tartışmaya açtı.

1990'lı yıllar ve 2000'lerin başı küreselleşmenin romantizme edildiği, çok övüldüğü zamanlardı. Hatta bazı akademisyenler kişilerin vatandaş olduğu ülkenin dışında olsa da temel haklara erişmesini sağlayacak yeni modeller öneriyordu.

Vatandaşlık meselesini devletler sistemi içinde anlamak zorundayız. Bugünün dünyasında bireyler kendi devletlerine vatandaşlık bağıyla bağlı ve bu vatandaşlık onlara bazı haklar ve ödevler tanımlıyor.

Sorun şu ki, bugün artık giderek daha fazla sayıda insan vatandaş olduğu devletin sınırları dışında yaşıyor. Dolayısıyla yabancı dediğimizde yasal açıdan bir ülkenin vatandaşı olmayan kişileri kast ediyoruz. Göçle gelmiş kişiler bunlar, göçmenler. Bunların bir kısmı yasalara uygun bir şekilde, mesela ikamet izni veya çalışma izniyle başka bir ülkeye gidiyor.

Medyada kaçak veya kâğıtsız göçmen diye anılan diğer bir kısmı ise gerekli yasal izinleri olmadan başka bir ülkede bulunan düzensiz göçmenler.

Türkiye'ye baktığımızda göç ve vatandaşlık ilişkisi açısından özel bir durum görüyoruz. Biz Türkiye'de yabancılar arasında da bir ayırım yapıyoruz. Osmanlı'nın mirasçısı olmanın ve bir imparatorluktan bir Cumhuriyet'e küçülmenin getirdiği ülke sınırları dışında kalanlarla soydaşlık bağı meselesi var. Bulgaristan'da, Irak'ta, Kafkaslar'da bazı grupları soydaş kabul ediyoruz. Aslında soydaşlık kelimesinin kökenine baktığımızda “etnik kardeşlik” anlaşılmalı. Ama Balkanlar ve diğer coğrafyalardaki soydaşlar aslında dar tanıma göre etnik açıdan Türk değiller. Boşnak, Çerkez veya Arnavut olanları anadilleri Türkçe değil, ama Müslümanlık bağı sayesinde onları soydaş kabul ediyoruz. Yani kültür ve dinî bağ sayesinde bir ilişki kuruluyor. Son yıllara kadar Türkiye bu ülkelerden gelen ve soydaş kabul edilen kişilere hep bir öncelik ve ayrıcalık tanıdı.

Çok basit söyleyecek olursak yurttaş ve yurttaş olmayan yabancı gibi tekli bir tanımlama yok. Yabancı dediğimizde yasal statüden başlayıp sosyo-kültürel bağlara giden çok katmanlı bir tanımlama içindeyiz. Bulgaristan Türkleri, Türkiye'deki önemli göçmen gruplarından biri. En son 1989'da Türkiye'ye kitlesel göç ettiler. Ama sonrasında da bireysel olarak bu göçler devam etti. Aynı şey Iraklı Türkmenler için de geçerli. Bu soydaşlardan bazıları vatandaşlık aldı, bazıları düzensiz göçmen konumunda. Aslında siyasi ve toplumsal konjonktüre göre, ülkeye kimin alınacağı, kimin dışarıda bırakılacağı, hangi grupların “öteki” şeklinde tanımlanacağı değişebiliyor. Afganistan bu açıdan ilginç bir örnek. Savaş ve çatışmalarla harap olmuş bir ülke olan Afganistan'dan gelen göçmenler de Müslüman ama onlar Suriye'den gelenler kadar haklara sahip olamıyor. Demek ki sadece din kardeşliği faktörü de yeterli değil.

Doç. Dr. DİDEM DANIŞ

Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesidir. Doktorasını 2008 yılında Fransa'da EHESS'te (Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales) tamamladı. Siyaset bilimi ve sosyoloji lisans derecelerini Boğaziçi Üniversitesi'nden, sosyoloji yüksek lisans derecesini ODTÜ'den aldı. Fransa'da çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak ders verdi. Başlıca araştırma konuları olan göç, şehir sosyolojisi ve sosyal demografi alanında çeşitli makaleler yayımladı ve iki kitap derledi. GAR-Göç Araştırmaları Derneği'nin kurucu başkanıdır.

Avrupa'nın çoktandır aşına olduğu göçmenlik kavramıyla ülkemiz Suriye'den göç eden mültecilerle gerçek anlamda karşılaştı. Hazırlıklı mıydık? Gelenler nasıl bir ortamla karşılaştı?

DİDEM DANIŞ: Türkiye aslında tarihi boyunca hep göç aldı, ama Suriyeliler olayında kitlesel bir göçle karşı karşıya kaldık. Türkiye'de net bir göç politikası yok. Esas olarak devletler arasındaki dost-düşman tanımlarının göçmen veya mülteci olarak kabul edileceğini belirliyor. Türkiye'de devlet Esat'a karşı olduğu için Esat'tan kaçanlara kucak açtı. 1989'da Özal'ın başbakanlığı döneminde Jivkov'un ırkçı ve ayrımcı yönetiminden kaçarak gelenlere kucak açtı. Hükümetin iç ve dış politik öncelikleri göçmenlere yönelik tavrı belirliyor. Şubat ayında Edirne'de korkunç bir olay yaşadık, değil mi? Hükümet kapıları açtık diyerek göçmenleri sınıra gitmeye teşvik etti. Neden? Göç politikası sebebiyle göçmen sayısını azaltmayı hedeflediğinden mi? Hayır. Suriye'ye ve Avrupa Birliği'ne karşı dış politika bunu gerektirdiği için Türkiye göçmenleri elindeki bir diplomatik kart olarak kullanmayı tercih etti.

Suriye'den göç ilk başladığında Davutoğlu başbakanı ve bu göçün kısa süreceğini, Suriye rejiminin çok hızlı düşeceğini ve bu insanların da geri döneceğini düşünüyordu.

Dolayısıyla burada Suriyeli mültecilere yönelik kucak açma politikasının daha sonra Türkiye'ye olumlu bir "soft power" gücü biçiminde geri döneceğini varsaydılar. Ben doktora tezimde Irak göçü üzerine çalıştığım için 1991'de Irak'tan gelen yarım milyon kişinin durumuyla Suriyeli mültecilerin durumunu karşılaştırabiliyorum. Suriyeliler için çok iyi bir kamp ortamı hazırlandı. 1991'den bu yana geçen sürede Türkiye'nin mülteci kabul kapasitesinin ne kadar geliştiğini gördük. Uluslararası kuruluşlar da destek verdi. Toplum da oldukça olumlu yaklaştı.

Ancak 2014-2015'ten itibaren bu göçün sanıldığı kadar kısa süreli olmadığını anlaşılması ve sayının giderek artmasıyla durum değişmeye başladı. Türkiye'de kayıtlı Suriyeli sayısı 2014'te 1.5 milyon, 2015'te 2.5 milyon oldu. Oysa Davutoğlu bizim kırmızı çizgimiz 100.000'dir demişti. O 100.000 çok hızlı bir şekilde aşıldı. Gelenlerin ilk geldiği ortamla 2-3 yıl sonra karşılaştıkları durum değişmeye başladı.

Türkiye'nin Suriyeli mültecilere kucak açması çok pozitif bence ama maalesef akılcı bir göç yönetimi politikası içinde devam ettirilemedi. En basitinden Suriyelilerin kamplara sığmayacağı anlaşıldı. Mülteci sayısı çok hızlı bir şekilde artınca serbest yerleşime izin verildi. Kim nerede kayıt olduysa oraya yerleşmiş oldu. Pek çok kent, özellikle de Kilis, Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa gibi sınır kentleri çok yüksek sayıda Suriyeli için ev sahipliği yapmaya başladı. Kilis gibi illerde bu, yerleşik nüfusa bire bir oranda oldu. Antep'te yüzde 25, Hatay'da yüzde 27. Bu yoğun yerleşimi tercih ediyor muyuz? Bu iller ekonomik ve sosyal açıdan bu kadar göçmene ihtiyaç duyuyor mu? Bu kadar büyük nüfusu hazmetme kapasitesi var mı? Bu soruların cevapları aranmadı, yeterince tartışılmadı.

Aslında Türkiye'nin önünde çok ciddi bir demografik sorun var, nüfusumuz hızla yaşlanıyor. Özellikle Marmara, Ege ve Karadeniz gibi bölgelerde doğurganlık çok düşük ve yaşlı nüfus oranı artıyor. Akılcı bir yaklaşımla -Almanya'nın yaptığı gibi- demografik ve diğer verilerin dikkate alınmasıyla bir iskân politikası izlenebilirdi. Türkiye'nin zaten en yüksek doğurganlığa sahip, ekonomik ve sosyal göstergeleri en düşük illerinden biri olan Şanlıurfa'da 500.000 mülteciye daha gerek var mıydı mesela? Bunların hepsi uzun vadeli planlama yapılmadığı için oldu.

Geriyeye dönüş umuduyla gelenlerin büyük kısmı artık vatandaş/kentli oldu. Temel haklara erişimde ne durumdalar? Ekonomik ve sosyal entegrasyonlarına yönelik çalışmaların seviyesini nasıl buluyorsunuz?

DİDEM DANIŞ: Temel haklar açısından baktığımızda Ekim 2014'te Geçici Koruma Yönetmeliği çıkarıldı ve Suriyelilere geçici koruma statüsü verildi. Bu onlara ilk defa Türkiye'de doğrudan devlet okullarına kayıt olma ve sağlık hizmetlerinden faydalanma imkânı verdi. Uygulamaları desteklemek için AB'nin 3+3 milyar avroluk fonları kullanıldı. Ancak temel sorun, toplumda Suriyelilere karşı yükselen tavrı oldu. "Dönsünler" beklentisi giderek daha da yükseliyor. Bu nedenle entegrasyon süreci de kolay ilerlemiyor. Çünkü entegrasyon iki taraflıdır, yani hem mülteci entegre olacak hem de toplum onu kabul edecek. Devlet de kurumlarıyla bunu kolaylaştıracak. Evet, okullara kayıt olma hakkı verildi, ama okullarda Türkiyeli ve Suriyeli veliler arasında -aynı şekilde çocuklar arasında- işler çok da kolay yürümüyor.

Türkiye vatandaşları hastanede Suriyeli görmek istemediği için yine uluslararası fonların desteğiyle Suriyelilere ayrı göçmen sağlık merkezleri kuruldu. Bu tabii önemli ama entegrasyonu geciktirici bir uygulama. "Sen mültecin, mülteci olarak ayrı bir yerde sağlık hizmeti al, benim vatandaşım karışma, çünkü vatandaş tepki gösteriyor" denmiş oluyor. Kısacası entegrasyonda en büyük zorluk, toplumu hazırlama kısmıdır. Biz o açıdan pek iyi bir noktada değiliz. Üstüne üstlük göçmen ve mülteciler buldukları şehirlerde en yoksul ve dezavantajlı kesimlerin oturduğu yerlerde yoğunlaştılar. İstanbul'da Esenyurt, Küçükçekmece, Sultanbeyli gibi eğitim ve gelir seviyesi açısından ortalamanın gerisinde olan yerlerde yoğunlaşıyorlar. Bu ilçelerde zaten daha önce büyük bir kısmı Anadolu'dan veya Güneydoğu'dan gelmiş nüfus vardı. Yeni yabancı göçmenlerle beraber yoksullar arası rekabetin kızıştığı yerler hâline gelmiş oldular.

Suriye'den gelen mültecilerin özellikleri neler?

DİDEM DANIŞ: Öncelikle altını çizmemiz gereken konu, kendi içlerinde çok önemli farklılıklar olduğu. Biz Suriyeli deyip geçiyoruz, ama pek çok yönden kendi içlerinde farklar var. Suriye'nin kuzeyi ülke içinde en az gelişmiş bölgeydi ve Türkiye'ye de ağırlıklı olarak oradan geldiler. Bu kesim içinde zaten eğitimsiz olan, erken yaşta evlilik, çoklu evlilik yapmış yoğun bir nüfus vardı. Türkiye'deki Suriyeli çocukların yüzde 65 civarı eğitim sistemi içinde. Yani aslında Türkiye'ye gelenler arasında çok önemli bir kesim okullaşma sayesinde ikinci kuşakta sisteme entegre olma yolunda ilerliyor. Bence burada bizim sormamız gereken geriyeye kalan yüzde 35. Bu yüzde 35'lik gruptakiler okul dışında kalan Suriyeli çocuklar ve aileleri, en dezavantajlı kesim. Bu grup 20 yıl sonra ne olacak? Bu çocuklar bugün ailelerinin geçimi için geçici işlerde ve ağır sömürü koşullarında çalışıyor. Çocuk işçiliği, çocuk yaşta evlilikler, tüm bunlar kadın ve çocuklar için çok zorlu bir hayat anlamına geliyor. Bu dezavantajlı gruplar arasında özellikle kadın ve çocuklar için ayrı politikalar güdülmeli.

Diğer tarafta da sayıları 30.000'den fazla ve Türkiye'de bir üniversiteye kayıtlı olan Suriyeli genç var. Bu, umut verici bir şey. Bu gençler Türkiye'ye entegre olacak. Belki ileride onları önemli işlerde, siyasi-toplumsal mevkilerde göreceğiz.

Suriyeli bu üç buçuk milyon nüfusun içinde görece daha orta sınıflaşmış, eğitime çok önem veren, çocuklarını okutmaya değer veren bir kesim var. Ama bir de %30-35'lerde toplumsal risk unsuru görebileceğimiz kesim var.

Göçmenleri kapsayıcılıkta sizce yerel yönetimler nasıl bir inisiyatif almalı?

DİDEM DANIŞ: Yerel yönetimler bu alt grupları iyi tanımlayıp onlara yönelik bazı hizmetler sunmalı. İstanbul özelinde konuşacak olursak Kadir Topbaş ve Mevlüt Uysal zamanında göç meselesi hiçbir şekilde İBB gündemi olmadı. Oysa İstanbul'da bazı ilçe belediyeleri, mesela Sultanbeyli mültecilere yönelik çok iyi hizmetler veriyordu. Bazı belediyeler -içlerinde CHP'li olanlar daha çok maalesef-soğuk, mesafeli, hatta bazen göçmen karşıtı tavrı alıyordu.

Mülteci karşıtı tavrın arkasında kuşkusuz popülist oy politikası var. Ama daha gerçekçi, akılcı, uzun vadeli bir bakışa ihtiyacımız var. Örneğin, demografik açıdan bakarsak Türkiye nüfusu yaşlanırken mültecilerin yüksek doğurganlık oranı bir kapı açabilir. Yapılan araştırmalara göre, Suriyeliler'de doğurganlık oranı 5,4. Türkiyeliler'de ise 1,99. Çok büyük bir fark tabii.

Ama ben diyorum ki orada biz umudu görelim. Türkiye'nin yakında ihtiyaç duyacağı genç nüfus orada olacak. Bizim hem yerelde çeşitli kapsayıcılık politikalarını hem de merkezi anlamda daha barış içinde yaşayabilecek, farklı kurum ve aktörleri için içine katacağımız kolektif ve çok paydaşlı bir politika anlayışını geliştirmemiz lazım. Onları iyi yetiştirmek için bu bakış açısına sahip olmak gerekiyor.

Yerel yönetimler nasıl bir rol oynayabilir?

DİDEM DANIŞ: Yerel yönetimler "koordinasyon" rolü üstlenmeli. Mesela kendisi insani yardım dağıtmamalı, ama insani yardım dağıtan x, y, z derneğine yönlendirmeli. Bu arada yerel yönetim hem söz konusu dernekler üzerinden hem de kendi imkânlarıyla veri toplamalı. Uluslararası kuruluşlar fon verirken veriye dayalı projelere öncelik tanıyor.

Yerel yönetimler koordinasyon görevi yapmalı ve veri tabanı oluşturmalı. İlçesindeki üniversiteye araştırma yaptırmalı. Bu araştırma sonucunda ortaya çıkan verileri değerlendirmeli ve yoksul hanelere yardım dağıtma işini sınırları içinde yer alan insani yardım derneğine vermeli. Bir diğer kuruma da uluslararası kuruluşlardan fon bulmaya çalışma görevi vermeli. Kısacası yerel yönetim tüm bu aktörler arasında koordinasyon işini yapmalı. Biliyorsunuz Yerel Yönetimler Yasası'nda hemşerilik maddesinde bir belirsizlik var. 13. maddede şöyle deniyor: "Herkes ikamet ettiği beldenin hemşerisidir. Hemşerilerin belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır." Bu madde, belediyelerin yurttaşlık bağı aranmaksızın sınırları içinde oturan kişilere karşı sorumlu olduğunun altını çiziyor. 14. maddede geçen "vatandaşlar" ifadesinden dolayı bazı belediyeler vatandaş olmayanlara hizmet sunulmaması gerektiğini iddia ediyor.

Çoğu belediye bu iki madde arasındaki belirsizlikten yola çıkarak "bizim ilçemizde ikamet ediyor olsa bile biz mülteciye yardım edemeyiz" diyor. Ama bu yasal belirsizliğe karşı bir çıkış yolu bulanlar da var. Sultanbeyli Belediyesi bir dernek kurdu: Mülteciler Derneği. Kurucuların önemli bir kısmı belediyedeki daire başkanları. Böylece mültecilere hizmeti belediye kendi götürmüyor, dernek götürüyor. Ama tabii kendi kontrolü ve bilgisi altında. Burada iktidar partisiyle aynı partiden olmanın ve o ilçede yüzde 60-65 civarı oy almanın kolaylaştırıcı etkisi de var. Böylece ilçe sağlık, ilçe milli eğitim, ilçe müftülüğü, ilçe emniyeti gibi çok sayıda kurumla kolayca işbirliği yapabiliyor. Bu işbirlikleri sayesinde de çok etkili bir şekilde çalışıyor.

Bir başka başarılı örnek, Şişli'deki Göçmenlerle Dayanışma Derneği. O, doğrudan belediye eliyle kurulmuş değil, ama belediyeye yakın ilişkide çalışıyor.

Bir de Antep modeli var ki bunu başka yerlerde görmüyoruz. Gaziantep'te Suriyeli mülteciler konusunda belediye doğrudan inisiyatif aldı ve belediyede göç birimi kuruldu. Belediye eliyle göçmenlere yönelik hizmetler sunan toplum merkezleri var. Bu süreçte Fatma Şahin'in kişisel başarısı, bakanlık tecrübesi ve bağlantıları önemli bir rol oynuyor. Buna benzer çalışmaları şimdi İBB'de de görüyoruz. Çok değerli bir göç birimi kuruldu ve yoğun çalışmalara başladı. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komisyonu gibi kurumlarla, akademisyenlerle işbirliği yapıyorlar. Tüm bu çabalar kıymetli.

Son olarak bir de şunu söylemek isterim. Şimdiye dek hep Suriyeliler'den konuştuk, ama İstanbul gibi metropollerde önemli sayıda başka ülkelerden gelen göçmenler de olduğunu unutmamalıyım. Afganlar, Türkmenler, Özbekler, Pakistanlılar, Afrikalılar ve diğerleri. Bu kişiler de şehirlerimizde yaşıyor ve şehirlerimize ekonomik, sosyal bir dinamizm getiriyor. Tabii belediyeler göçmenler konusunda bir anda mucize yaratamaz. Ama en azından yabancı düşmanı söylemlerden kaçınabilirler.

Kentlerimiz dinamizmini koruduğu sürece Afgan, Afrikalı vb. göçmenler gelecek.

Burada belediyeler pozitif söylem üretmek için çaba harcamalı. Bu konuda oy kaygısıyla tavır almaya çekiniyorsa başka aktörlere söz verebilir. Popüler figürlerden yardım isteyebilir, üniversitelerin yapacağı araştırmalardan faydalanabilir.

Kısacası göçmenler konusunda çoklu stratejiler izlemek zorundayız. Mükemmel bir reçete yok. Çok aktörlü bir süreç yönetimi gerekiyor.

DÜNYADAN ÖRNEKLER

Bugün dünyada 244 milyondan fazla göçmen var ve küresel GSYİH'nin %9,4'üne katkıda bulunuyor. Göçmenlerin çoğu metropol bölgelerde yaşadığından irili ufaklı şehirler bu tartışmadaki öneminin farkında. Belediyeler göçmenlerin/mültecilerin sosyal ve ekonomik entegrasyonunu teşvik etmek için politikalara öncülük ediyor.

STRATEJİK EYLEM PLANI VE KENT AĞLARI

Bu noktada kentler arasında işbirliği öne çıkıyor. Avrupa İrkçılık Karşıtı Kentler Ağı (ECCAR) bünyesinde yer alan belediyeler 10 maddelik bir eylem planı çerçevesinde göç politikalarını belirliyor.

Bu maddeler arasında; ırkçılığa karşı ihtiyatlı olma, ırkçılığın ve ayrımcılığın incelenmesi, belediye politikalarının izlenmesi, ırkçılık ve ayrımcılık mağdurlarına kapsamlı destek, daha fazla katılım ve vatandaşlara yönelik iyi bilgilendirme yapılması, fırsat eşitliği uygulamalarının aktif bir destekçisi olarak kent, eşit fırsatlar konusunda işveren ve hizmet sağlayıcı olarak kent, konut ihtiyacına adil erişim, eğitim yoluyla ırkçılığa ve ayrımcılığa meydan okumak, kültürel çeşitliliği teşvik etmek, nefret suçlarını ve çatışmaları engellemek yer alıyor.

Barcelona ve Malmö gibi çokkültürlü kentlerin mensubu olduğu bu ağ, kentleri izliyor ve faaliyetleri raporluyor. ABD'de 150'den fazla kent Welcoming America's ağında yer alıyor.

Suriyeli göçmenler konusunda Atina ve Münih ortaklık yapıyor. CITIES-GroW adı verilen bu proje EURO CITIES aracılığıyla uygulanıyor.

Bu proje kapsamında göçmenler için entegrasyon ve işgücü piyasasına erişim imkânları sağlanıyor.

Ayrıca Atina Belediyesi "Atina Ağ Değişimi" kapsamında Los Angeles, Medellin, Montreal, Paris, Ramallah ve Selanik'i bir araya getirip göç akınına dair politika tecrübelerinin paylaşılmasına zemin hazırladı.

Kentler bu şekilde temel prensiplere bağlı kalarak stratejik eylem planı oluşturuyor ve birbirlerine destek oluyor. Göçmenler lehine politikaları uygulamak için bazı durumlarda yerel yöneticilerin yetkileri yetersiz kalıyor. Hem kent ağları hem de yerel yöneticilerin merkezi yöneticilerle ilişkileri göçmenleri olumlu etkileyecek yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesinin zeminini hazırlıyor. ABD'de federal yönetimin ve valilerin göçmenlere yönelik politikaları bu sayede daha toleranslı.

Uluslararası kurumlarla ilişkiler de belediyelerin elini güçlendiriyor. ABD'de belediyeler BM'nin Küresel Göç Sözleşmesi'nde taraf. Trump yönetimindeki ABD ülke olarak bu sözleşmeye soğuk yaklaşırken New York, Chicago, Los Angeles, Atlanta ve Philadelphia belediye başkanları belediyelerin küresel işbirliğine dahil edilmesinin zorunlu olduğunu açıkladı ve sözleşmeden doğan haklarını kullanmaya devam etti.

Ayrıca belediye başkanları banliyö belediyeleriyle işbirliği yaparak onları da yanına çekti. Bu sayede göçmenlere yönelik sınırdışı edilme baskısını azalttılar.

Amman Belediyesi göç akınıyla birlikte yetersiz altyapıdan kaynaklı oluşan çevre ve çöp sorunlarını Avrupa Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi bankalardan aldığı hibe ve kredilerle çözdü.

Hindistan'ın Gujarat ve Andhra Pradesh şehirlerinde mültecilerin kırsal hayata entegrasyonu UNESCO fonlarıyla sağlandı. Çocuklara okullar ve yetişkinlere meslek kursları açılarak mültecilerin üretime katılmasına zemin hazırlandı.

KENT KİMLİĞİ

Küreselleşme ve göç kriziyle beraber yönetim konusunda etkin bir güç odağına dönüşen belediyeler aktör kimliğini öne çıkarıyor. Bu çerçevede belediyeler göçmen dostu bir yaklaşım geliştiriyor. Avrupa'da Bologna'da başlayan bu akım sayesinde Barcelona'da "kültürlerarasılık", "İslamofobi'yle mücadele", "Barcelona vs. Nefret" ve "haklar kenti" vurgusu kentin dört bir yanında şehir kimliğini yansıtmak amacıyla hem görsellerle hem de etkinlikler aracılığıyla paylaşılıyor.

Montreal Belediye Meclisi şehirdeki çokkültürlü yapıya dikkat çekmek ve bu yapının insan hakları, sosyal adalet, eşitlik gibi evrensel değerler çerçevesinde korunabilmesi için bir politika belgesi (A Charter of Rights for Urban Citizens) oluşturarak kentte eşit yaşamı hedefliyor. Kentteki çeşitli bölgelere asılan bu belgeyle kentte yaşayan insanların eşit haklar ve uygulamalar için farkındalık kazanmaları amaçlanıyor. Sao Paulo'da göçmenlere yönelik hizmetler mevzuatın içinde kendine yer buldu. Göçmenler için sosyal politikalar belediyenin hizmet kapsamı içine alındı. Kolombiya'nın Quito şehrinde yeni bir yönetmelik oluşturularak insan hareketliliği izlendi. Berlin'de eyalet düzeyinde Uyum ve Göç Komiserliği'nin öncülüğünde Entegrasyon ve Katılım Yasası hayata geçirildi. Paris Belediyesi, Paris toplumunu mültecileri karşılamak ve entegre etme konusunda harekete geçirmeye yönelik 18 maddelik bir plan hazırladı.

Amman, yeni gelen göçmenlerle ve gelecek olanlarla başa çıkmak için bir Dayanıklılık Planı geliştirdi. Plan; şehir akıllı, entegre, çevresel açıdan proaktif, yenilikçi ve müreffeh hâle getirmek için 16 hedef ve 54 eylem planına sahip beş aşamadan oluşuyor.

Ayrıca kent sakinlerine yönelik kimlik kartı hizmeti de eşit ve sivil bir kent yaşamı için temel bir rol oynuyor. Chicago'da göçmenlerin şehrin bir parçası olduklarını hissetmelerine yardımcı olmak için "CityKey" kimlik kartı projesi hayata geçirildi. Belediye; kimlik kartları, kütüphane kartları, ön ödemeli banka kartları vb. önemli hizmetlere erişim sağlanmasına yardımcı oluyor.

New York'ta 1.1 milyon kişinin kullandığı belediye kartı IDNYC ile şehir hizmetlerine erişmek, şehir binalarına girmek, New York Şehri Polis Departmanı (NYPD) ile etkileşim kurmak, şehir hastanelerinde check-in yapmak, sağlık ve aşı kayıtlarına erişmek, çocuğun okuldan alınması, banka hesabı açma gibi işlemler gerçekleştirilebiliyor. Ayrıca göçmenler 180 dilde simültane tercüme ve 34 dilde uygulama materyallerine erişebiliyor.

IRKÇILIKLA MÜCADELE

Avrupa İrkçilik Karşıtı Kentler Ağı'na üye olan kentlerde belediyeler ırkçılığa karşı izleme mekanizmaları ve dayanışma ağları oluşturuyor. İrkçilik ve ayrımcılığa ilişkin durumu düzenli olarak değerlendirmek için çeşitli sosyal aktörlerle (gençler, sanatçılar, STK'lar, toplum liderleri, polis, yargı vb.) danışma toplantıları düzenleniyor. İrkçi eylemleri, nefret suçlarını saptamak ve yetkili makamlara aktarmak için sivil toplumla işbirliği yapılıyor. Malmö'de ev sahibi toplum üyelerine ve kamu çalışanlarına bu konuda seminerler veriliyor. Ayrıca sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerine fon sağlanıyor. Barcelona'da İslamofobi'yi önlemek için kamu çalışanlarına eğitimler veriliyor. İnsan hakları avukatlarıyla ve kuruluşlarıyla birlikte Barcelona kentinde bu konuda duyarlılık oluşturulmaya çalışılıyor.

Barcelona Kent Konseyi yılda iki kere faaliyet raporu oluşturuyor, ulaşılabilir hedefler ve ortak göstergeler belirleyerek eylem planını güncelliyor. Malmö'de kent nüfusunu temsil eden 1,500 kişiyle anket ve online panel düzenlenerek kentte ırkçılıkla ve ayrımcılıkla mücadelenin seyri takip ediliyor. Ayrıca veri ve bilgileri düzenli olarak analiz etmek, yerel düzeyde çalışmalar yapmak ve kent yetkilileri için somut öneriler geliştirmek için araştırma kuruluşlarıyla ortaklıklar kuruluyor.

Kentler ırkçılık ve ayrımcılık mağdurlarına daha iyi destek olmak için avukat ve finansal destek hizmeti sunuyor. Malmö'de azınlık ve göçmen gruplarına STK'lar aracılığıyla fon aktarılıyor. Malmö'de 21 Mart Uluslararası İrk Ayrımcılığıyla Mücadele Günü'nde toplantılar düzenleniyor, konuyla ilgili kamuya açık film seansları hizmeti sunularak farkındalık sağlanıyor. Bunun yanında futbol kulüpleriyle ırkçılığa karşı mücadelede ortak hareket ediliyor.

Barcelona'da belediye bünyesinde kurulan "Ayrımcılıkla Mücadele Ofisi"; bilgi, destek, aracılık ve hukuki danışmanlık hizmeti sunuyor. Aksi durumlar için ombudsmanlık hizmeti sunuluyor. Ayrıca yılda bir kez entegrasyon ve sosyal içerme konularında ödül veriliyor. Montreal'de hizmet veren "Şiddete Yol Açan Radikalleşmeyi Önleme Merkezi" hem kentte yaşanan olayları izleme hem de farklı grupları bir araya getirme işlevi görüyor. Bunun yanında belediye, Refugee 613 programıyla Suriyeli göçmenler için Whatsapp gibi sosyal medya araçlarıyla hızlı iletişim imkânı sağlıyor. Şiddet olaylarının yaşandığı Cape Town'da belediye bu olayların önüne geçmek için birim oluşturdu.

Göçmenler dahil olmak üzere kent sakinlerine daha fazla katılım imkânı sağlanıyor. Barcelona'da haklar/yükümlülükler toplantılarıyla ve seminerlerle anlatılıyor. Göçmen Belediye Konseyi ve Roman Belediye Konseyi göçmenlerin ve azınlıkların aktif katılımını sağlıyor.

Bunun yanında "Romanlar İçin Yerel Strateji" belgesi kent yönetiminde Romanlarla ilgili eğitim, istihdam, barınma, refah, entegrasyon gibi konularda rehber niteliği taşıyor. Sao Paulo'da Belediye Göçmenler Konseyi hayata geçti. Bu konsey bünyesinde göçmenler kadın-erkek eşitliği ilkesine uygun biçimde temsil ediliyor. Bilbao da göçmen konseyine ev sahipliği yapan kentlerden biri. Atina, 23 göçmen derneğine sahip olan ve ayrımcılıkla mücadele ilkelerine dayalı olarak ırkçılık meselelerini ele alan bir entegrasyon konseyi kurdu. Montreal'de PMI programı ise dışlama, ayrımcılık ve ırkçılıkla mücadele projelerine mali destek sağlıyor, kültürlerarası yakınlaşmayı ve diyalogu teşvik ediyor. Aynı zamanda belediye personeli için kültürlerarası eğitim programları hayata geçiriliyor.

ENTEGRASYON-İSTİHDAM

Belediyeler kurumsal hizmet ve yasal düzenlemelerle göçmenlere yönelik entegrasyon ve istihdam faaliyeti yürütüyor. Birçok belediye entegrasyon için merkezler ve kurslar açmış durumda. 1984'te belediye başkanlığına bağlı ofis açan New York bu konuda öncü. Ayrıca New York'ta ActionNYC, New York Belediye Başkanı Göçmen İşleri Dairesi (MOIA), İnsan Kaynakları İdaresi (HRA) ve New York Şehir Üniversitesi (CUNY) tarafından 2016 yılında başlatıldı. Bu projede hukuki danışmanlık, sağlık ve eğitim birimleriyle koordinasyon hizmeti sağlanıyor.

Barcelona'da belediye, otoritesinin mevcut yetkilerini kullanarak eşit fırsat istihdam uygulamalarını kolaylaştırma ve işgücü piyasasında çeşitliliği destekleme faaliyetlerinde bulunuyor. Kent Konseyi'nin bir parçası olan Barcelona Activa göçmenler için ekonomik fırsatlar oluşturuyor. Sosyal ve Mesleki Entegrasyon Programı, kadın göçmenler için eğitimler gibi faaliyetler düzenleniyor. Barcelona ve Malmö'de bir veri tabanı temelinde uygun politikaların ve uygulamaların geliştirilmesi sağlanıyor. Belediye çalışanlarına etnik ve kültürel çeşitliliği yönetme becerilerini geliştirmek için kurslar veriliyor.

Boston'da göçmenlerin kentle uyumunu, kent sakinleriyle iletişim kurmalarını ve hane geçimlerini sağlamak adına Boston Back Streets programı uygulanıyor. Belediye bu kapsamda şehrin arka sokaklarında (şehir merkeziyle banliyöler/kenar mahalleler arasında) kamuya ait uygun bir alanı alışveriş faaliyetleri gerçekleştirilmesi amacıyla tahsis ediyor. Daha sonra bu alan uygun bir ücret karşılığında yeni gelenlere kiralanarak göçmenlerin ticaret yapması sağlanıyor. Yabancı Eğitimli Profesyoneller Görev Gücü'yle göçmenlerin eğitim ve uzmanlık alanlarına göre iş bulunuyor. Ayrıca Boston Çıracılık İnisyatifi kapsamında göçmenlere iş eğitimi ve staj imkânları sağlanıyor. SPARK Boston, öğrencilerin liselere/üniversitelere erişimini ve uyumunu kolaylaştırıyor. Chicago'da "New Americans Plan" ile göçmenlerin ekonomik yaşama katılımı, başvuru süreçlerinde hukuki destek, girişimcilere yönetmelikler hakkında bilgi ve pratik tavsiyeler veriliyor.

Montreal'de BINAM, yeni göçmenlerin entegrasyonu için kentteki iş insanlarının iş arayan göçmenlerden haberdar olduğu bir sosyal ağ oluşturuyor. Program belirli istihdam engelleri olan göçmenlere kendi mesleklerinde veya uzmanlık alanlarında iş deneyimi kazanmaları için 6 aylık staj imkânı sunuyor. Ayrıca Job Nexus programıyla da işe yerleştirme sürecini gerçekleştiriyor. Bunun yanında yedi farklı belediye bilgi merkezinden 170'den fazla dilde tercüme hizmeti veriliyor.

Ottawa'da YMCA-YWCA, geçici konaklamaya ihtiyaç duyan yeni gelenler için mevcut olan acil bir aile barınma programı yürütüyor. "Yeni Gelen Bilgi Merkezi" kapsamında çok dilli hizmet sunuyor. Ottawa Halk Sağlığı bünyesinde göçmenlere sağlık hizmeti sunulurken kurum bünyesinde İngilizce ve Fransızca eğitimi de sağlanıyor.

Calgary'de "Calgary İçin Üç Şey" programıyla vatandaşlık bilinci güçlendiriliyor ve ev sahibi halkın göçmenlerle gönüllü ortak aktivitelerde bulunması cesaretlendiriliyor. "Momentum" programıyla göçmenlere ekonomik danışmanlık, finansal okuryazarlık ve mikro kredi hizmeti ulaştırılıyor.

São Paulo'da İnsan Hakları ve Vatandaşlık Belediye Sekreterliği bünyesinde Göçmenlere Yönelik Politikaların Koordinasyonu Merkezi (CPMig) oluşturuldu. Ayrıca kentte göçmenler için "Referans ve Yardım Merkezi (CRAI-SP)" faaliyete geçti. Hukuki danışmanlık ve sosyal yardımın yanı sıra Portekizce kursları, iş aracılık hizmetleri, kısa süreli sığınma evleri gibi hizmetler sunuluyor. São Paolo'da belediye, özel hastanelerle işbirliğine giderek göçmenlere yönelik sağlık hizmetini genişletiyor.

Berlin'de dil engeli ve danışmanlık hizmetleri için göçmen ailelerin çocuklarına "Hoş Geldiniz Sınıfları" kapsamında okul derslerine hazırlık hizmeti veriliyor. Ayrıca hem çocuklara hem de ailelerine psikolojik destek sağlanıyor. Bunun yanında entegrasyon danışmanları göçmenlerin bürokrasiyle başa çıkmasıyla başa çıkmasını, doğru kişileri bulmalarına ve entegrasyon projelerine erişmelerine yardımcı oluyor. Berlin'de hem kamu birimleri hem sivil toplum hem de özel şirketler işbirliği içinde uyum ve entegrasyon çalışmalarını yürütüyor.

Örneğin, Berlin Senatosu'nda kayıt, rehberlik, sağlık, barınma, eğitim ve entegrasyonda ana plan oluşturma konusunda görev alan aktörlerden biri, danışmanlık firması McKinsey'di. Bunun yanında belediyenin desteğiyle hayata geçen uygulamalar da göçmenlere hizmet sunuyor. "Ankommen", göçmenlerin Almanya'daki ilk haftalarında yardımcı olan bir program.

"Fit for School", eğitim sisteminde prosedür takibi sağlıyor. "IQ Network Berlin", kariyerlerini sürdürmek isteyen göçmenlerin sertifikalarının ve lisanslarının uyumunu kolaylaştırıyor. "Vielfalt fördern- Zusammenhalt stärken", entegrasyon girişimleriyle politikaları birbirine bağlıyor. Rotterdam'da Ventures Capital-Mülteci Burs Programı kapsamında mültecilerin 6 aylık yazılım kursları almaları sağlanıyor.

Atina'da belediye, UNHCR ve Yunanistan'da faaliyet gösteren diğer 15 ortak aracılığıyla Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen konut projelerini hayata geçiriyor. Atina, dil, psiko-sosyal destek, temel bilgi ve sosyal beceri eğitimi sağlayan Göçmen ve Mülteci Sorunları Koordinasyon Merkezi'yle göçmenlere hizmet sunuyor. Kent yaşamına entegrasyon kapsamında bir dizi kültürel faaliyet yürütülüyor. Bu faaliyetler arasında müzeleri ziyaret etmek, şehri tanımak ve belirli konularda küçük konferanslar düzenlemek yer alıyor. Bunun yanında ekonomik ve hukuki danışmanlık, sağlık hizmetleri ve mikro kredi imkânları da göçmenlere ulaştırılıyor. Ayrıca belediye, kamunun, özel sektörün ve sivil toplumun bir araya geldiği toplantılar düzenlerken ihtiyaç haritası uygulamalarıyla göçmenlere daha hızlı hizmet götürüyor. Atina Belediyesi, Atina Mülteciler ve Göçmenler Gözlemevi'ni (AORI) kurdu. AORI, Atina'daki mülteci/göçmen nüfusunun hem demografik hem sosyal özelliklerini hem de belediye sakinlerinin mültecilere/göçmenlere yönelik tutumlarını kaydeden saha ve kamuoyu telefon anketlerinden oluşan birleşik bir araştırma programı.

Londra'da mültecilerin doğal bir süreçle sosyal hayata katılımı için "Bisiklet Projesi" başlatıldı. Kendini "mülteciler, tamirciler ve gönüllülerden oluşan bir topluluk" olarak tanımlayan Bisiklet Projesi, terk edilmiş veya atılmış bisikletleri satın alıyor, onları yola elverişli hâle getiriyor ve mültecilere bağışlıyor. Böylece ev sahibi toplum ve mülteciler arasında dostluğa dayalı bir ilişkinin temeli atılıyor.

Kolombiya'nın Medellin şehrinde göçmenlerin kırsal alanlarda entegrasyonu sağlanıyor. La Loma girişimi aracılığıyla barınma hizmeti, altyapı, bahçe ve tarlalarda yetiştirilmek üzere ürünlerin sağlanması gibi imkânlar hayata geçiriliyor.

Bunun yanında zorunlu göçle gelen sığınmacıların geri dönüşü sağlandı. Belediyenin sunduğu "Geri Dönüş ve Yer Değiştirme Desteği" kapsamında psiko-sosyal destek ve refakat, hukuki danışmanlık, geri dönüş güvenliği ve ulaşımı gibi süreçler başarıyla tamamlandı. Delhi'de eğitim sisteminin yetersiz kalmasından ötürü gezici kreş ve okul eğitimleri veriliyor.

“KAYITDIŞILIK MÜLTECİLERİ İSTİSMARA DAHA AÇIK VE KIRILGAN HÂLE GETİRİYOR”

Sizce küresel anlamda yaşanan mülteci sorununun Türkiye’deki yansımaları nasıl oldu?

İNANÇ MISIRLIOĞLU: Hepimizin bildiği hatta bizzat içinde yaşadığı üzere Suriye’deki iç savaş nedeniyle Türkiye’ye girişler 2011 yılında başladı. Suriye krizi derinleştikçe mülteci girişi arttı ve çeşitli kaynaklara göre 2020 itibarıyla Suriyeli sayısı 4 milyona yaklaştı. Sivil toplumun ve yerel yönetimlerin bu insani krize hazırlıksız yakalandığını düşünüyorum. Suriyelilere yönelik girişimler başlangıçta misafirlik olarak yorumlandı ve insani yardım sınırlarında kaldı. Hâlbuki psiko-sosyal destekten temel eğitime ve adaptasyona kadar birçok ihtiyaç olduğu hâlde bu alanlarda çalışmalar hızlı başlayamadı. Girişlerden bu yana yedi sene geçmesine rağmen Türkiye’nin hâlâ ne yetişkinler ne de çocuklar için kapsayıcı bir entegrasyon programı hazırlandı.

Sizce bu konuda sivil topluma, devlete ve yerel yönetimlere nasıl roller düşüyor?

İNANÇ MISIRLIOĞLU: Bir yandan Suriyelilerin kalıcılaşması gerçeği diğer yandan ekonomik krizin derinleşmesi, işsizliğin artması toplumsal ve siyasal alanda Suriyelilere yönelik ayrımcılığı da güçlendiriyor. İstihdam ve işgücü alanında da ayrımcılığın yansımalarını görmek mümkün. Çalışma iznine sahip mültecilerin sayısı sadece 30 bin. Buna karşın pek çok Suriyeli kayıtdışı alanlarda, merdiven altı işletmelerde istihdam ediliyor. Bu kayıtdışılık onları istismara daha açık ve kırılgan hâle getiriyor. Sivil toplum mülteci meselesine ilişkin çok önemli bir işlev görmeye başladı. Özellikle sahada olan ve düzenli veri toplayan, proje üreten kuruluşlar artık önemli bir bilgi kaynağı oldular. Deneyim biriktirdiler. Artık bu deneyimleri doğru işbirlikleriyle yerel yönetimlere ve kamuya aktarmaları gerekiyor. Diğer yandan ayrımcılık meselesiyle ilgili hem sivil topluma hem de siyaset dünyasına önemli görevler düşüyor. Burada hâlâ katetmemiz gereken çok yol olduğunu düşünüyorum.

Son beş senede sivil toplum neler yaptı? İşbirliği ve koordinasyon sağlanabildi mi?

İNANÇ MISIRLIOĞLU: Bir önceki soruda dediğim gibi sivil toplum alana ilişkin sorunları tespit etmede başarılı. Aynı performansı ürettiği bilgiyi kamusalallaştırma ve siyasi aktörlerin gündemine yerleştirebilmek için de göstermeye ihtiyacı var. Bu anlamda belediyeler ve sivil toplum arasındaki işbirliği sivil toplumun keşfettiği sorunlara yönelik geliştirdiği/önerdiği çözümleri geniş kitlelere duyurması açısından da faydalı olacaktır.

Sivil toplum kamuya ve belediyelere de yol gösterebilecek pek çok kaynak üretiyor. Bu anlamda kamu için sivil toplumun ürettiği bilgiye erişmek önemli. Keyifle takip ettiğim ve danışma kurulunda olmaktan mutluluk duyduğum Sivil Sayfalar’ın (www.sivilsayfalar.org) e-kütüphane bölümü, ETKİNİZ’in Kaynak Merkezi (<http://insanhaklarizleme.org/>) raporları bilgi notlarının düzenli yayımlandığı, güncel verilerin bulunabileceği mecralar. Ayrıca işbirliği yapılabilecek sivil toplum kuruluşlarına Sivil Sayfalar’ın Sivil Dünya sayfasından (<https://www.sivilsayfalar.org/stk/page/0>) -konularına ve buldukları ile göre aratarak- ulaşılabilir. Tarlabası Toplum Merkezi gibi kuruluşlar ise ihtiyaç temelli programlar geliştirilmesi konusunda da deneyime sahipler. Bir toplum merkezi, faydalanmak isteyenlerin ihtiyaçlarını nasıl belirler, karar süreçlerine katılımlarını nasıl sağlar? Bu konuda da çok önemli deneyimler biriktiriyor. Örneğin, bir bölgede sahada 15-20 senedir çalışan bir kuruluş o bölgeye ait müthiş bir veri ve tecrübeye sahip oluyor. Belediyeler böyle bir kuruluşla işbirliği yaptığında doğrudan o tecrübeyi kendi kaynaklarına eklemiş oluyor. Bu aktarımı belediyelerin yürüttüğü sosyal çalışmaların etkisini yükseltmesi açısından kritik buluyorum.

İhtiyaç temelli yaklaşımdan bahsettiniz. Yerel yönetimler de bu yaklaşımı sosyal projelerine entegre edebilir mi?

İNANÇ MISIRLIOĞLU: Elbette edebilir. “Değişim teorisi”, “sosyal etki tasarımı”, “ihtiyaç analizi”, “etki odaklı program tasarımı” gibi sivil toplumun geliştirdiği birçok araç var. Belediyeler bu konuda sivil toplumdan danışmanlık alabilir.

Sivil toplum kuruluşları açısından da deneyimlerini kamuya aktarma şansı ve model olarak geliştirdikleri iyi örnekleri çoğaltma fırsatı olacak.

Örnek üzerinden gitmek gerekirse sivil toplumun yaptığı araştırmalardaki sayılar ve oranlar mültecilere yönelik projelerin hedef gruplarını kadınların, gençlerin ve çocukların oluşturması gerektiğine işaret ediyor. Türkiye’deki Suriyelilerin %70’ini kadınlar, çocuklar ve gençler oluşturuyor.

Uzmanlar özellikle 14-18 yaş arasındaki erkek çocukların en hassas risk grubunu oluşturduğuna dikkat çekiyor. Bu yaş grubundaki erkek çocukları eğitim, mesleki beceri ve istihdam süreçleri aracılığıyla entegre edilemezlerse baş edilmesi zor bir risk grubuna dönüşeceği tehlikesinin altını çiziyorlar. Ayrıca Suriyeli kadınların ve çocukların en kırılgan grubu oluşturduğu ve istismara açık bir hayat sürdürdükleri ifade ediliyor. Demografik dağılım ve sosyolojik kırılganlık Suriyeli genç erkeklerin, çocukların ve kadınların projelerde öncelikli hedef gruplar olduğunu bize söylüyor.

Bu genel resmi temel alarak bile ihtiyaç temelli bir yaklaşım tasarlamak mümkün. Ancak kadınlarla ve çocuklarla çalışma pratiği güçlü sivil toplum kuruluşlarıyla projeleri beraber üretmekle mümkün. Öncesinde sahada araştırmalar yapmak ve proje detaylarını oluşturmak etkisi yüksek projeler ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Faydalananların becerilerini, yetkinliklerini ve ihtiyaçlarını iyi analiz ederek onların hayatında bir dönüşüm yaratmayı hedefleyen projeler veya programlar tasarlanmalı. Hedeflenen dönüşüm de ölçülebilir ve etkisi ölçülebilir olmalı. Bu etkinin nasıl ölçüleceği de proje tasarlandığı sırada net biçimde ifade edilmelidir. Hem ulusal hem de uluslararası fon sağlayan kuruluşlar da bu etkinin iyi hesaplandığı ve öngörüldüğü projelere kaynak vermeyi tercih ediyor. Göstermelik projelere kaynak ayırmak istemiyorlar.

Göstermelik derken gerek belediyelerde gerek özel sektörde sıklıkla sürdürülebilir olmayan, sosyal etkisi tasarlanmamış projelere rastlıyoruz. Çocuklara ve kadınlara bir sefere mahsus kent veya müze gezisi yaptırmak etkisi çok sınırlı, hatta etkisiz diyebileceğimiz aktiviteler. Aynı şekilde etki edilmek istenen bölgenin istihdam alanındaki ihtiyaçlarını bilmeden, Suriyeli kadınların beklentilerini, yeteneklerini analiz etmeden jenerik meslek edindirme kursları (kuaförlük, takı tasarımı, vb.) açmak da etkisi düşük çalışmalara örnek olabilir.

Yerel yönetimlere sivil toplumun deneyimlerinden faydalanmak için nasıl bir işbirliği modeli önerirsiniz?

İNANÇ MISIRLIOĞLU: Sivil toplumu bir dekor unsuru, “işbirliği yapıyoruz”u gösterme aracı yerine uzman kuruluş olarak görmeyi ve beraber üretmeye açık olmayı önemli buluyorum. Yukarıda bahsettiğim gibi belediyeler kültürel/sosyal entegrasyon ve birlikte yaşama pratiklerinin güçlenmesine katkı yapabilecek çok önemli roller üstlenebilir. Bunu da sivil toplumla birlikte ürettiği ve göz hizasında kuracağı işbirlikleriyle gerçekleştirebilir. Bu işbirlikleri sadece belediye-sivil toplum olarak da düşünülmemeli. Özel sektörün de üretilecek çözümlere önemli katkı yapabilecek aktör olduğu unutulmamalı. Son olarak eklemek istediğim, büyükşehir belediyeleri de mühim bir rol üstlenebilir. Kendisine bağlı tüm ilçe belediyeleri için politika ve yol haritası oluşturabilecek, rol model olacak şekilde kendilerini konumlandırabilirler.

Röportaj

“İNANÇ MISIRLIOĞLU”

Sivil Toplum Kapasite Geliştirme Danışmanı

İNANÇ MISIRLIOĞLU

Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde Gazetecilik okudu. Medyadaki çalışma hayatı İzmir’de Milliyet Ege’de başladı. On beş seneyi aşkın süredir ulusal ve uluslararası pek çok sivil toplum kuruluşunda iletişimden proje yürütücülüğüne pek çok farklı görevde çalıştı. İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi İnsan Hakları Hukuku bölümünden yüksek lisans derecesini aldıktan sonra Sabancı Vakfı’nda “Kadın ve Kız Çocukların İnsan Haklarının Korunması Ortak Programı”, TÜSEV’de “Sivil Toplum-Kamu İşbirliğinin Güçlendirilmesi” projesi gibi farklı aktörleri bir araya getiren, geniş kapsamlı projelerde yer aldı. Başka Bir Okul Mümkün Derneği, Tarlabası Toplum Merkezi ve Temiz Gelecek Derneği’nin de yönetim kurullarında görev yaptı.

“GÖÇMENLERİN KENT YAŞAMINA ERİŞİMLERİNİN ÖNÜNDE EN BELİRGİN İKİ ENGEL, AYRIMCILIK VE YOKSULLUK”

İstanbul'un en dezavantajlı gruplarının yaşadığı semtlerden birinde faaliyet gösteriyorsunuz. Nasıl bir faaliyet alanınız var? Kimlerle birlikte hareket ediyorsunuz?

GÖKÇE BALTACI: Evet, Tarlabası İstanbul'un en dezavantajlı bölgelerinden. Türkiye'deki sosyo-ekonomik eşitsizliklerin ve dışlanmanın mekânsal ayrışmaya en yoğun şekilde yansdığı mahallelerden biri.

Tarlabası Toplum Merkezi ise 2006 yılında beri Tarlabası'nda yaşayan herkesle psiko-sosyal destek faaliyetleri yürütmeyi, aynı zamanda benzer bölgeler için hak temelli bir toplum merkezi modeli teşkil etmeyi amaçlayan bir sivil toplum örgütü. Sosyal hayattan dışlanan, yoksulluk ve göç kaynaklı çeşitli yoksunluklarla mücadele eden Tarlabası bölgesi sakinlerinin güçlenmesini, haklarına erişiminin desteklenmesini ve Tarlabası'na yönelik önyargıların azaltılmasını sağlamak, faaliyetlerini oluştururken temel amaçları.

Özelde ise aslında daha genel olarak da bilindiğimiz çocuk çalışmaları odağında faaliyetler yürütüyoruz. Çocukların güvenli bir ortamda haklarını öğrenerek sosyal içermeye süreçlerine, sanat ve birlikte üretme aracılığıyla barışçıl ve şiddetsiz iletişim yöntemiyle gelişimlerine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Çocuk çalışmalarımızda yaklaşık 2 sene önce tekrar başlattığımız 3-6 yaş arası oyun grubu faaliyetleri ve 7-15 yaş arası için sanat aracılığıyla öğrenme, bedensel güçlenmeyle öğrenme ve şiddetsizlik araçlarıyla öğrenme kapsamlarında uzun/kısa süreli çalışmalarımız var. Düzenli olarak Sanat, Sosyal Sirk, Erbane, Çok Güzel Atölye (sosyal uyum atölyesi), Fotoğraf ve Felsefe Atölyeleri yapıyoruz.

Faaliyetleri yürütürken ana paydaşlarımız, çocuk ve kadın öncelikli olmak üzere Tarlabası'nda yaşayan herkes ve gönüllülerimiz.

Semt sakinlerinin profili nedir? Kente katılmada en temel sorunları neler?

GÖKÇE BALTACI: Tarlabası geçmişten bu yana yoksul ve zorunlu göçe maruz kalmış toplulukların mekânı. Dolayısıyla Tarlabası'nın tarihi, etnik ve politik dışlanmaların mağduru tüm grupların zorunlu göç hareketleriyle paralel okunabilir. Romanların, 1980'ler ve 1990'larda çatışma ortamı ve OHAL nedeniyle yerinden edilen Kürtlerin, izleyen yıllarda İran, Irak, Afrika, Pakistan gibi ülkelere gelen çoğu düzensiz olan göçmenlerin ve mültecilerin, 2011'den bu yana ise Suriye'den göç eden halkların kentsel göç mekânı hâline gelmiştir. Tarlabası Toplum Merkezi'nin yakın çevresinde yaşayan Suriyeli gruplar genellikle Dom, Abdal, Türkmen ve Kürt topluluklarıdır.

Bu grupların kent yaşamına erişimlerinin önünde ayrımcılık ve yoksulluk en belirgin iki neden aslında. Bu nedenlerle ilişkili olarak altyapı yetersizlikleri, Tarlabası'na yönelik önyargılar, kimliksizlik/vatandaş olmama, göçmenlik, anadilinde yaşam hakkından yoksunluk gibi sorunlar da mevcut.

Covid döneminde çocukların durumu araştırmanızda çok çarpıcı sonuçlar olduğunu biliyoruz. Biraz bundan söz eder misiniz? Özellikle eğitime erişimde, uzaktan eğitimde nasıl bir tablo var?

GÖKÇE BALTACI: Covid-19 salgını tüm dünyada yayılırken ayrımcılığın ve eşitsizliğin yoğun olduğu Tarlabası'nda dezavantajlı grupların süreçten çok daha olumsuz şekilde etkilendiğini söylemek mümkün.

Bu öngörüyle birlikte Covid-19 sürecinde İstanbul'da dezavantajlı grupların yaşadığı dört bölgede "Covid-19 sürecinde İstanbul'un Farklı Yerleşimlerinde Çocukların Haklarına Erişimi" izleme çalışması yürüttük. Haziran ayında çıkan ön raporumuzun final raporu ise 10 Eylül tarihinde yayımlanacak.

İzleme çalışması kapsamında Tarlabası'lı 41 çocuk ve 30 bakım verenle görüşmeler yaptık. Bu süreçte gördük ki Tarlabası'nda yaşayan tüm topluluklar süreçten farklı şekillerde etkilendi. Tabii bizim ilk baktığımız Tarlabası'lı çocuklar oldu. Bu noktada görüşülen çocukların evde kalabilen çocuklar olduğunu, devamında ise evde kalmanın uygun koşullarının süreçte çocuklar üzerinde ne kadar önemli etkiler yarattığını vurgulamak gerekir. Özellikle uzaktan eğitim sürecine dair bunu söylemek lazım: Gerekli araçlara erişimi olan çocuklarla Tarlabası'lı çocuklar arasındaki uçurum arttı. Uzaktan eğitim sürecinde çocukların eşit erişimde olduğu varsayıldı, fakat tabii ki durum öyle değil.

Örneğin, bizim ön araştırmaya raporumuzda görüştüğümüz 123 çocuktan yaklaşık 30'u hiçbir şekilde internete erişemiyordu. Bu sayının daha da yüksek olmamasının sebebi ise, genellikle akıllı telefonlardan internetin kullanılması ve Tarlabası gibi dayanışmanın sanılanın aksine güçlü olduğu mahallelerde paylaşımlı internet kullanmaları.

Ancak Tarlabası'nda yaşayan Suriyeli Domlar gibi Covid-19 sürecinden önce de dil bariyeri, çocuk işçiliği, ayrımcılık gibi çeşitli nedenlerle okullarda ya da okula devam etmede sıkıntı yaşayan çocukların uzaktan eğitime erişmekte daha da zorlandığı söylenebilir.

Araştırmaya göre uzaktan eğitime erişimde yaşanan güçlüklerin temel nedeni, teknoloji ve donanım eksikliği. Teknolojik donanım eksikliğinin ya da bu alanda yaşanan sorunların zaman zaman öğretmenler açısından da geçerli olduğu paylaşıldı. Bu durum öğretmenlerin teknoloji kullanımı alanında donanım ve bilgi ihtiyacının karşılanmasının öncelikli olduğunu ortaya koyuyor.

Diğer bahsetmek istediğim konu ise derinleşen yoksulluk. Çoğunlukla güvencesiz ve düşük ücretle çalışan, kiracı olarak tek odalı ve çok çocuklu evlerde yaşayan Tarlabası'lılar süreçte bir anda işsiz kaldılar, evlere kapandılar, ama evde görece sağlıklı bir yaşam sürecektir maddi imkânlardan yoksun kaldılar. Dolayısıyla hâlihazırda özellikle kamu hizmetlerine, sağlık ve eğitim hakkına erişimde zorluk yaşarlarken Covid-19 salgınında derinleşen yoksullukla temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamadılar. Aynı zamanda bu durum çocukların uzaktan eğitime dahil olmalarını oldukça olumsuz etkilemeye devam ediyor.

Belediyelerle işbirliğiniz var mı? Yerel yönetimlerden beklentileriniz neler? Araştırmanın sonuçlarını da göz önünde tutarak uzaktan eğitim için öneriniz var mı?

GÖKÇE BALTACI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sarıyer Belediyesi, Beşiktaş Belediyesi ve Şişli Belediyesi ile çeşitli çalışmalarımız ve işbirliklerimiz var. Belediyelerle ilişkilerimiz genellikle kent imkânlarına erişim noktasında destek, yönlendirme ve çocuk hakları çalışmaları odağında şekilleniyor.

Çocukların haklarının hayata geçmesinde en önemli sorumluluk taşıyan kurumlar olarak gördüğümüz yerel yönetimlerle çocuk meclisi, çocuk dostu kent/belediyecilik, çocuk katılımı gibi alanlarda çalışmalar yürütüyoruz.

Röportaj

“GÖKÇE BALTACI”

Tarlabası Toplum Merkezi
Genel Koordinatörü

GÖKÇE BALTACI

Koç Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi ile Sosyoloji bölümlerinden 2018 yılında mezun oldu. 2016 yılının Eylül ayından bu yana Tarlabası Toplum Merkezi'nde (TTM) sosyal uyum atölyeleri yürütücülüğü, saha çalışması proje koordinasyonu ve genel koordinasyon olarak farklı görevlerde çalıştı.

Tüm bu süreçte insan hakları, çocuk hakları, alternatif eğitim ve öğrenme topluluklarına dair eğitimlere katılmakta, öğrenmekte, düşünmekte.

Örneğin, 2019 yılında Sarıyer Belediyesi'yle "Sarıyer Çocukların Belediyesi" projesi yürütülmüştür. Aynı zamanda İBB'nin hak temelli çalışma, toplum merkezi modeli, göç çalışmaları gibi planlama ve eylem süreçlerinde aktif rol almaya çalışmaktadır.

Bizim yerel bir sivil toplum örgütü olarak belediyelerden beklentilerimizi (Covid-19 sürecini de dikkate alarak) şöyle sıralayabiliriz:

- Yeşil alanın yetersiz olduğu mahallelerde çocukların yakınlarında erişebileceği temiz, güvenli ve yeşil alan ihtiyacının karşılanması için süreç sonrasında da adımlar atılmalı, çocuk dostu mekânlar için politikalar geliştirilmeli,
- Covid-19 sürecinde yapılan sosyal yardımlara ilişkin sorumlu kurumların şeffaf ve hesap verebilir olması için savunu çalışması yapılmalı,
- Mahalle bazlı ihtiyaçlar tespit edilmeli ve yardım başvuruları çevrimiçi kanallar dışında da yaygınlaştırılmalı,
- Belediyelerin yerellerindeki çocuklar için internet veya diğer donanımlara ücretsiz erişim sağlanmalı,
- İnternete erişim için gerekli teknolojik aletler sosyal yardımlar kapsamına alınmalı.

“SURIYELİLERİN %98’İ KENT MÜLTECİLERİ”

Türkiye’deki geçici koruma altındaki kayıtlı Suriyeli sayısı 20 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla toplam 3.609.884 kişi oldu. Ekonomik kaygılarla Türkiye’ye gelmiş çokça göçmen de bulunuyor. İnsan hakları açısından baktığınızda ülkemizdeki mültecilerin ve göçmenlerin koşulları nasıl?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Türkiye’nin göç, göçmen ve mültecilere yönelik politikası yeni oluşuyor ve gelişim sürecinde. Suriye krizi gibi gelişmeler karşısında uluslararası koruma alanındaki yasal düzenlemelerin eksikliği ve mevcut mevzuatın yabancılar alanındaki gelişmeleri sorunların çözümünde yetersiz kalıyor. Bu durum Türkiye’de yeni yasal düzenlemelerin yapılması ve idari teşkilatın yeniden şekillenmesi ihtiyacını doğurdu.

2013 yılında 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun (YUKK) kabul edilmesi ve bu düzenleme gereğince 2014 yılında İçişleri Bakanlığı bünyesinde Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün kurulması, buradaki altyapının oluşması için önemli adımlar. Bu kapsamda Suriyeli mültecilere geçici koruma yönetmeliğine tabi olarak ara bir statü tanımlanmış durumda. Suriyeli mültecilerin statüsündeki bu belirsizlik durumu, sosyal uyum başta olmak üzere koşullarının iyileştirilmesinde temel engel olarak karşımıza çıkıyor.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda ve Geçici Koruma Yönetmeliği’nde belirttiği şekilde geçici koruma sağlanan Suriyelilere sağlık, eğitim ve sosyal hizmetler alanlarında ulusal sistemlere ve hizmetlere erişim sağlamaya devam ediyor. Artan nüfusla beraber ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak ve yerinden edilmenin yol açtığı hassasiyetleri gidermek amacıyla kamu kurumlarının gereken altyapı ve uzmanlığı sağlamak için ek kaynaklara ve kapasiteye ihtiyacı var. Hizmetlere yönelik talep artışı ve hizmet sunumunda yaşanan aşırı yoğunluk Türkiye’nin sınır illeri ve İstanbul gibi Suriyeli nüfusunun yüksek olduğu illerde daha belirgin.

Türk Kızılayı’nın “COVID-19’un Sosyal Uyum Yardımı Programı’ndan Yararlanan Sığınmacı Nüfusuna Etkileri” isimli raporunda 1.7 milyon üzerinde sığınmacının SUY Programı’ndan yararlandığı belirtiliyor. Raporda katılımcıların %19’unun çalışan olduğu belirtilirken salgın neticesinde işini kaybettiğini belirten sığınmacıların oranı %69 olarak gösteriliyor. İşini kaybedenlerin %93’ünün ailedeki tek çalışan birey olduğu belirtiliyor. Salgın önlemlerinin alınmaya başlandığı 23 Mart 2020 itibarıyla hanelerin %82’sinin borçlanmasının arttığı aktarılıyor. Ayrıca mülteci hanelerin %78’i gıda ve hijyen gibi ek masraflar sebebiyle hane halkı harcamalarında artış yaşandığını belirtiyor.

Hayata Destek Derneği sahada yoğun çalışıyor. Kaç bölgede faaliyet gösteriyorsunuz? Rakamların dışına çıkınca sahadaki gözlemlerinizi neler?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Hayata Destek Derneği olarak doğa ya da insan eliyle meydana gelen afetlerden etkilenmiş birey ve toplulukların temel haklarına ve ihtiyaçlarına erişimlerini sağlıyoruz. 2012 yılından beri Suriyelilere yönelik yürüttüğümüz “Mülteci Destek Programı” derneğimizin şu anki en büyük yardım programı. İstanbul, Ankara, Adana, Mersin, Hatay, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin ve Batman illerinde “Hayata Destek Evi” ve “Hayata Destek Noktası” adı verilen toplam 16 merkez aracılığıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. “Hayata Destek Evleri” adını verdiğimiz toplum merkezlerimizde, mahallelerde çeşitli psiko-sosyal etkinlik için bir araya gelinen alanlar oluşturuyoruz. Herkesin katılımına açık faaliyetlerimizle birlikte yaşama kültürünü güçlendirmeyi amaçlıyoruz.

Salgın dönemi en çok mültecileri zorladı. Sağlık ihtiyaçları ve koruyucu malzemelere erişim zorluklarının ötesinde sosyal, psikolojik ve en önemlisi ekonomik olarak olumsuz etkilendiler. Salgından dolayı işini kaybetmiş mülteci çalışan sayısı çok yüksek. Hâlihazırda sosyal güvencesi olmayan işlerde çalışıyordu mülteciler, çok daha zor durumda kaldılar. Bizim çalıştığımız mülteci grubunun içerisinde mevsimlik tarım yapan ve sürekli yer değiştiren bireyler ve aileler özellikle olumsuz etkilendi pandemiden. Çalışan veya çalıştırılma riski olan mülteci çocuklar için riskler de arttı.

Salgın sürecinde faaliyetlerimizin büyük çoğunluğunu dijital platformlara taşıyarak devam ettirdik. Bilgilendirme içeriklerimizi görsellere ve videolara çevirdik. Salgın sebebiyle doğan acil ihtiyaçlara yönelik yeni müdahaleler geliştirdik. Hayata Destek Bilgi ve Destek Hattı ve hayatadestek.online web sitesini kurarak mültecilerin salgın döneminde değişen politika ve uygulamalarla ilgili bilgilendirmelerini sağladık. Etkinliklerimizin bazılarını uzaktan eğitim şeklinde yapabildik. Evinde bilgisayar olmayan ailelerin çocuklarına tabletler dağıttık, onları uzaktan eğitim etkinliklerimize dahil ettik.

Sahalarda dağıtım yapan ekiplerimiz koruyucu malzemelerini giyerek evlere gitti, dağıtımlarını yaptılar. Bu süreçte aynı ve nakdi yardımlarımızı artırdık. Gıda ve hijyen başta olmak üzere kira gibi diğer elzem harcamaların yapılabilmesi için nakit desteği yaptık. Çocuklarını işe gönderme riski artan ailelere şartlı nakit desteği başlattık. İBB işbirliğiyle ihtiyaç sahibi mülteci ailelere gıda ve hijyen kitleri dağıttık. Yine işbirliği yaptığımız UNICEF gibi BM ajanslarından ve donörlerimizden aldığımız ilave kaynaklarla bazı elzem ihtiyaçları karşılayabildik.

Hangi konularda destek veriyorsunuz? Kadınların ve çocukların koşulları nasıl? Çocukların eğitime erişimleri ve okullaşmalarına ilişkin bir veri var mı elinizde?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Mültecileri sağlık, eğitim, kayıt, yasal yardım ile benzeri haklar ve hizmetler hakkında birebir görüşmelerle bilgilendiriyor; bu haklara ve hizmetlere erişimlerinde karşılaştıkları sorunları doğrudan takip ediyoruz veya ilgili kurumlara yönlendirerek çözmeye çalışıyoruz. Psikologlarımız aracılığıyla bir yandan bireysel psikolojik danışmanlık desteği sağlarken bir yandan da grup danışmanlığıyla güçlendirme odaklı çalışmaları yapıyoruz. Bu çalışmalarla çocukların temel yaşamsal becerilerini güçlendirmeyi hedefleyen yapılandırılmış aktivitelerin uygulandığı bir çerçevede ilerliyoruz. 2019 yılı boyunca 8 sahadımızda vaka yönetimi ve yönlendirme desteğiyle 3.573 çocuk ve 2.731 yetişkin olmak üzere 6.304 kişinin hayatına destek olduk. Okula dönüş kapsamında okul dışında kalmış 464 çocuğun okul kaydını ve okula devamlılığını sağladık. Türkiye’de bulunan yaklaşık 4 milyon mültecinin ve göçmenin %98 oranında kentlerde, kent çeperlerinde ve kırsal alanlarda yaşadığını biliyoruz. Bu nüfusun neredeyse yarısı çocuklardan oluşuyor. 2019/2020 eğitim-öğretim yılının başında geçici koruma sağlanan 684.253 Suriyeli çocuğun Türk devlet okullarına ve Geçici Eğitim Merkezleri’ne (GEM’lere) kaydolduğunu biliyoruz. Ancak okul döneminde uzaktan eğitim konusunda ciddi zorluklar yaşanmaya devam ediyor. Tablet, TV gibi ekipman ve internet erişimi olmadığı için eğitimleri sekteye uğrayan çok sayıda mülteci çocuk var.

Genel olarak kayıt oranı okul öncesi eğitim düzeyinde %27, ilkökul düzeyinde %89, ortaokul düzeyinde %71 ve lise düzeyinde %33. Bugüne kadar elde edilen başarılarla rağmen geçici koruma sağlanan Suriyeliler’den okul çağında olanların %37’si hâlâ örgün eğitimin dışında bulunuyor. Anneler de hem kendilerine hem çocuklarına hem de tüm aile fertlerine bakmak zorunda olduğu için -daha doğrusu böyle bir rol biçildiği için- kadınlar üzerindeki yük özellikle çok ağır. Bir de böyle sıkıntılı ve kriz dönemlerinde aile içi şiddetin arttığını biliyoruz. Bu da pek çok mülteci kadını olumsuz etkiliyor.

“

Savaş sırasında ‘haram’ diye okulları yasakladılar. Büyük kızım sadece üç ay okula gitti. Şimdi buradayız. Geldiğimizden beri 14 yaşındaki oğlum Besim, iş buldukça gece gündüz çalışıyordu. Hayata Destek yardım edene dek... Önce kimliklerimizi çıkardılar, çocuklarımızı okula kaydettirdiler. Besim’in okula gitmesi için bir destekçinin yardımlarını düzenli olarak bize ulaştırdılar. Şimdi sıra bende, çalışıp çocuklarımın okumasını sağlayacağım.

Fatima (38), Mersin

”

Sizce ötekileştirmeye mücadelede yerel yönetimler nasıl bir inisiyatif almalı?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Yerel yönetimler göçün sonuçlarıyla doğrudan yüzleşen birincil aktörlerden biri olarak ön plana çıkıyor. Yerel yönetimler toplumla birebir temasın daha kolay sağlandığı yapılar olması sebebiyle yerel toplumla yerinden edilmiş ya da göç etmiş toplum arasındaki etkileşimin kurulmasında da önemli bir rol oynuyor. Türkiye’deki Suriyelilerin %98’inden fazlası kamp dışında ikamet ettiklerinden “kent mültecileri” olarak hayatlarına devam ediyor.

Röportaj

“SEMA GENEL KARA- OSMANOĞLU”

Hayata Destek Derneği
Direktörü

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU

23 yıldır insani yardım ve uluslararası kalkınma alanında çalışmaktadır. Hindistan, Afganistan, İran, Pakistan’da projeler yürüten Karaosmanoğlu, şu anda Türkiye odaklı çalışmalarını koordine etmektedir. Meslek hayatı boyunca uluslararası çapta çalışan insani yardım ve kalkınma kuruluşlarına danışmanlık yapmıştır.

Karaosmanoğlu, 2005 yılından bu yana kurucusu ve Yönetim Kurulu üyesi olduğu Türkiye merkezli insani yardım kuruluşu Hayata Destek Derneği’nin İstanbul merkez ofisinde direktör olarak çalışmaya devam etmektedir.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorası olan Karaosmanoğlu, farklı üniversitelerde ders vermiştir. İnsani yardımda “yerelleşme” konusundaki uzmanlığından dolayı küresel ve ulusal düzeyde pek çok etkinliğe katılmaktadır.

Türkiye’nin bir mülteci dağıtım sistemi de bulunmadığı için mülteciler dengesiz bir dağılım gösteriyor. Bu durum bazı belediyelerin yükünün çok fazla, bazılarının ise daha az olmasına neden oluyor. 2018 yılında “Göç, Uyum ve Yerel Yönetimler Sempozyumu”nda aktarılan verilere göre; Türkiye genelindeki Suriyeli oranı %4,4 iken, Kilis’te %100, Hatay’da %29, Şanlıurfa’da %24 ve Gaziantep’te nüfusun %20’si olduğunu görüyoruz.

Örneğin, Şanlıurfa’da 13 ilçe arasında bir ilçede sadece 2.000, diğerinde ise 90.000 fazla Suriyeli olduğunu biliyoruz. İstanbul’da da benzer bir durum söz konusu. 39 ilçeden bazılarında 1000’den az Suriyeli bulunurken bu sayı Fatih, Bağcılar ve Zeytinburnu gibi ilçelerde 50.000 üzerinde seyrediyor.

Belediyelerin yükü artarken merkezi idare tarafından herhangi bir ek destek sağlanmıyor.

Belediyelerin merkezi idareden aldıkları pay hesaplanırken mülteci nüfus hesaba katılmıyor. Bu durum özellikle sınır bölgesindeki birçok il için ciddi bir yük anlamına geliyor, belediye hizmetlerinin yeterli ve kaliteli sağlanmasında da bir yük teşkil ediyor. Hizmetlerden yeterli oranda yararlanamayan yerel toplulukla mülteciler arasında da bu nedenle gerilimler ortaya çıktığını gözlemliyoruz. Bu süreç maalesef uzun vadede sosyal uyuma da zarar veriyor.

Buradan yola çıkarak belediyeler konusunda yasal düzenlemelerin yanı sıra mali düzenlemelerin de yapılması önem taşıyor. Belediyelerin Suriyelilere yönelik faaliyetlerinde daha fazla mali kaynağa erişim imkânının oluşturulması için çalışmalar yürütülebilir.

Belediyeler konusunda yasal düzenleme ihtiyacının, belediye yasanın mültecilere hizmet verme konusunda fazlasıyla yoruma açık olmasından kaynaklandığını düşünüyoruz. Belediyeler yasanın açıkça mültecilere hizmet vermeye olanak tanıyıp tanımadığı konusunda soru işaretlerine sahip.

Türkiye’de sayıları toplam 4 milyonu bulan mültecilerin ve göçmenlerin sorunlarıyla mücadele edebilmek, toplumun huzuru ve güvenliği için çalışmak üzere Belediyeler Kanunu’nda yeni düzenlemeler yapılabilir. İlgili mevzuatta (Belediye Kanunu ile Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu) herhangi bir yasaklama olmasa da yerel yönetimler mültecilere yönelik yapılan 5393 sayılı Belediye Kanunu’nda “herkes ikamet ettiği beldenin hemşerisidir” denilse de kanun temelinde “vatandaşlık” anlayışı üzerine tasarlanmıştır.

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu mülteciler hususunda yerel yönetimlere özel bir imkân veya yetki tanımıyor, sadece doğrudan yetkili kurumların yerel yönetimlere de danışması şeklinde bir öneri biçiminde kanuna eklenmiş durumda. Bu alanda savunuculuk yapılarak ilgili politikanın değişikliği sağlanabilir. Bu kapsamda faaliyetlerini hemşeri hukukuna dayanarak gerçekleştiren belediyelerin yasal düzenlemelerle daha geniş bir sorumluluk sahasına kavuşturulması sağlıklı bir çözüm olabilir. Bu durum, belediyeler arasında meydana gelen uygulama farklılıklarının ve bu konuda oluşacak yerel tepkinin önlenmesi açısından oldukça önemli gözüküyor.

Bu kapsamda belediyelerin çalışmalarına baktığımızda ilk yıllarda insani yardımlar ön plana çıkarken son zamanlarda toplumsal uyuma yönelik projelerin öncelikli olmaya başladığını gözlemliyoruz.

Bundan sonraki süreçte uyum konusunda yapılabilecekler dair önerilerimizi şu şekilde özetleyebiliriz:

- Toplumsal uyum ve kültürlerarası ilişkilerin daha sağlıklı ve etkili gerçekleşmesi için belediyelerin daha fazla sosyal projeyi hayata geçirmesi oldukça önemlidir.
- Merkezi idarenin alacağı kararlar genel bir çerçeve oluştursa da asıl uygulama yerel düzeyde yaşanacaktır. Yerel yönetimlerin, özellikle belediyelerin sürecin bütün aşamalarında asli aktörler olarak bulunması ve uyum/entegrasyonu gerçekleştirmek için yerelin ihtiyaçları, öncelikleri ve kapasitesi çerçevesinde uygulamalar yapması önemlidir.
- Türkiye’nin değişik bölgelerindeki farklılıklar ve öncelikler dikkate alınmalıdır. Bu düzenlemeler ve uygulamalarda özellikle bölgesel belediye birliklerinin aktif rol alması, bölgesel planlamalar ve uyumlu çalışma açısından oldukça önemlidir.

- Belediyelerin sivil toplum kuruluşlarıyla kurduğu ilişkiler son yıllarda artmış olmasına rağmen bu ilişkilerin henüz istenen seviyede olmadığını düşünüyoruz. Sivil toplum kuruluşları, alandaki uzmanlık ve deneyimle beraber hızlı ve profesyonel çözüm geliştirme noktasında katkı sağlayabilir. Aynı zamanda yerel yönetimlere benzer olarak kentsel bölgelerde göçmenlerle direkt olarak etkileşime geçebilme kapasitesine sahiptir.
- Bu kapsamda ele alındığında gerek sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerin gerekse de temel insani ihtiyaçların karşılanmasında belediyeler sivil toplum kuruluşlarıyla daha fazla ortaklaşa projeler gerçekleştirebilir.
- Yerel yönetimlerin Suriyeliler ile ilgili karar alma ve ihtiyaç analizi süreçlerine Suriyelilerin de dâhil edilmesi uyum süreci için pozitif bir adım olacaktır. Bu durum hem sağlıklı ve gerekli kararların alınmasını kolaylaştıracak hem de kapsayıcılık ve katılımcılık açısından önemli bir gelişmenin katedilmesini sağlayacaktır.

Yerel yönetimlerle işbirlikleriniz var mı?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Çalışma yürüttüğümüz tüm illerde yerel yönetimlerle birlikte mültecilere yönelik psiko-sosyal hizmetlerin verildiği merkezler oluşturduk. Kadın dayanışma ve toplum merkezi modelleriyle temel haklara erişimi destekliyor, istihdam olanakları yaratarak ekonomik katkı sağlamalarını destekliyoruz. Başlıca yürüyen faaliyetler; göçmen ve mültecilere yönelik yasal danışmanlık, bilgilendirme oturumları, yönlendirme, ruh sağlığı ve psiko-sosyal destek atölyeleri, mesleki eğitim, dil kursları ve istihdama yönelik çalışmalar.

Salgın döneminde İstanbul’da yerel toplumun ve mültecilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere İstanbul Büyükşehir Belediyesi’yle birlikte çalıştık. Belediyeden toplam 416 adet gıda ve 396 adet hijyen kolisi teslim alarak 14 farklı ilçede ihtiyaç sahibi 416 farklı haneye dağıtım yaptık. Desteğe ihtiyaç duyan 100 hane bilgisi belediyeye paylaşıldı. Küçükçekmece Belediyesi’nin talebi üzerine ilçe sınırları içerisinde ikamet eden ve sıcak yemek ihtiyacı olan 210 kişilik liste belediyeye iletildi. Ayrıca “Askıda Fatura” uygulamasını yaygınlaştırarak ailelerin faydalanmasına ve faturalarının ödenmesine destek olduk. Belediyelerle birlikte çalışma pratiklerini geliştirebilmek ve yerel yönetimlerle etkin koordinasyon sağlamak amacıyla konferans, çalıştay ve yuvarlak masa toplantıları gerçekleştiriyoruz. Sivil toplum kuruluşlarının kent konseylerine katılımı ve mülteci komisyonlarının kurulması üzerine çalışmalar yürütüyoruz. Ortaya çıkan ihtiyaçlarla beraber ortak savunuculuk çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Kentlerde sosyal uyum sağlanması, çokkültürlülüğün gelişmesi, barışçıl toplumsal çözümler üretilmesi ve ayrımcılıkla mücadele edilmesi konusunda yerel yönetimlerle yakın çalışıyoruz. Bu alanda ön plana çıkan çalışmalarımız, bilgilendirici içerikler oluşturma ve iletişim kampanyaları düzenleme.

Göçmenlerin kenti kullanmada, ekonomik ve sosyal entegrasyonda en temel sorunları neler?

SEMA GENEL KARAOSMANOĞLU: Mültecilerin kente uyumunda, yerel halkla sosyal bütünleşmenin sağlanmasında ve mültecilerle ilgili hizmet ve politikaların gerçekleştirilmesinde en önemli görev yerel yönetimlere düşüyor.

Suriyelilerin varlığının hizmet sunumu ve istihdam olanakları üzerindeki söz konusu etkisi, topluluklar arasındaki gerilimlerin, gerçek veya algılanan rekabetin belirginleşmesiyle birlikte sosyal uyumu etkiliyor. Göçmenlerin ve mültecilerin kayıt dışı istihdam konusu, en çok öne çıkan sorunlardan birisi.

Bu durum enformel işlerde, yerel halka oranla daha fazla mesai yapan ve daha düşük ücretlerle çalışan Suriyelilerin gerçek ihtiyaçlarının saptanmasını zorlaştırıyor.

Aynı zamanda bu durum, yerel halkla ciddi bir gerilime yol açıyor, uyumu zorlayan bir unsur olarak ön plana çıkıyor.

Kent konseyleri gibi katılımcı yöntemlerle mülteciler ve göçmenler karar alma süreçlerine daha çok dahil edilebilir ve kararlarda söz sahibi olabilir. Sivil katılım ve belediyelere/ kamu kurumlarına güven, özellikle sosyal uyumun dikey boyutunda ele alınması gereken konular. Sosyal uyum ele alınırken kurumlar ve kişiler arasındaki ilişkilere de mutlaka dikkat çekilmeli ve bu konuda çalışmalar yapılmalıdır. Böylece mülteciler de kendilerini topluma ait hissedebilir. Mültecilerle ilgili yasal engellerin veya belirsizliklerin giderilmesini önemli bir adım görüyoruz.

Mültecilerin işgücü piyasasında rekabet edebilmeleri için gerekli donanımı edinmelerini ve belli bir intibak devresinden sonra çalışma hayatına girebilmelerinin sağlanmasını önemli buluyoruz. Ekonomik açıdan kendi kendilerine yetebilir duruma gelirlerse içinde yaşadıkları ve parçası oldukları kent ve toplum ile bütünleşmeye hazır hâle gelebilirler.

SODEMSEN’DEN TÜM BELEDİYELERİMİZE VE ŞİRKETLERİMİZE ÜYELİK DAVETİ

Belediyelerimizde çalışan işçilerin çoğunluğunun bünyesinde yer aldığı, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre kurulan Belediye Personel Şirketleri’nde çalışan işçileri kapsayan ve Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan Çerçeve Sözleşme’nin süresi 30.06.2020 tarihinde sona ermiştir. Söz konusu şirketlerde çalışan işçilerimiz için 6356 sayılı yasa gereği Toplu İş Sözleşmesi süreci başlamış olup işçilerimizin örgütlü oldukları sendikalar tarafından bakanlığa yetki tespit talepleri yapılmaya başlanmıştır. Belediyelerimizin sendikamıza üye olması, belediye şirketlerinde de sendikamızın toplu sözleşmeye taraf olabileceği gibi algılanmaktadır. Oysaki bu şirketlerle ilgili toplu sözleşme görüşmelerinin tarafımızca yürütülmesi ve nihai aşamada sözleşmenin imzalanabilmesi için şirketlerin -farklı tüzel yapıya sahip olmaları nedeniyle- ayrıca sendikamıza üye olmaları gerekmektedir.

Bu konuda üye belediyelerimiz tarafından sendikamıza iletilen talepler doğrultusunda 24.07.2020 tarihinde yapılan olağanüstü Genel Kurul toplantımızda “Tüzüğümüzün Üyelik Aidatı” maddesinde düzeltme yapılarak işçi başına yıllık 232,47 TL olan aidat tutarı, işçi başı 98,1 TL’ye indirilmiştir.

Hâlen Türkiye genelinde 200’ü aşan belediye ve belediye şirketinin sendikamıza üyeliği gerçekleşmiş olup bu sayede hem farklı belediyelerimizin koşulları bakımından değerlendirme ve kıyaslama yapılabilmekte hem de üye belediyelerimizin menfaatleri en iyi derecede korunarak verimli çalışma koşullarının öngörüldüğü sözleşmeler imzalanabilmektedir.

Ayrıca yine üyelerimize çalışma hayatına ilişkin her türlü hukuki destek hukuk koordinatörümüz nezaretinde hukuk servisimizce verilmektedir. Bu bakımdan 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre kurulan Belediye Personel Şirketi’nin sendikamıza üyeliği konusu önem teşkil etmektedir.

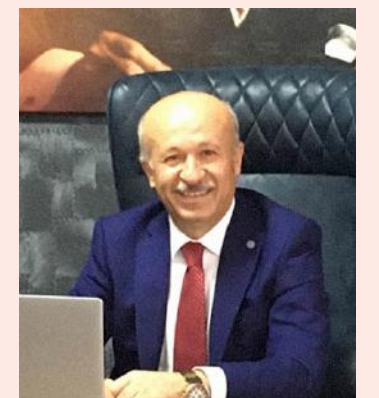
Şirketlerin üyeliği için şirket yönetim kurulu kararı gerekli ve yeterli olup “Belediye Meclis Kararı” alınmasına gerek yoktur.

Bu konuda yapılabilecekler hususunda sendika merkezimizle doğrudan iletişime geçebilirsiniz.

“CAHİT KORKMAZ”

**SODEMSEN
Genel Sekreteri**

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu sosyal medya hesabından Esenler Otogarı'nda yapılan çalışmalarla ilgili paylaşım yaptı. İmamoğlu yaptığı paylaşıma "Çok emek verdik, ama değdi. Bir yıl önce devralmıştık. Şimdi tertemiz, pırıl pırıl bir otogarımız oldu. Güvenlik ve temizlik sorunlarını çözdük, baştan sona yeniledik, el değmedik nokta bırakmadık. Otogarda kütüphane, kitap okuma, etkinlik ve çalışma alanları dahi var" notunu düştü.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi AKOM ve İBB Eğitim Müdürlüğü, personel ve gönüllülerden oluşan 1.509 kişiye Deprem Farkındalık Eğitimci Eğitimi verdi. İBB, eğitimlerin ardından büyük ölçekli deprem tatbikatları düzenlenmeye başladı. İki Bakırköy Hizmet Binası'nda düzenlenen tatbikat, üst düzey Covid-19 tedbirleri eşliğinde gerçekleştirildi. Depremin tetikleyebileceği yangın ve olası saldırı senaryolarının işlendiği tatbikat başarıyla tamamlandı. İBB'nin bütün birimlerinde haberli ve habersiz olarak devam edecek tatbikatlarla afetlere her an hazır, farkındalığı yüksek, eğitilmiş ve dirençli olunması amaçlanıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi kentin birçok noktasında Covid-19 Bilgilendirme ve Farkındalık Eğitimi vermeye başladı. İBB Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve İstanbul Aile Danışma ve Eğitim Merkezleri (İSADEM) ortaklığıyla gerçekleştirilen eğitimler Silivri ve Şile'nin ardından Çatalca'nın Subaşı Köyü'nde gerçekleştirildi. Bilgilendirme broşürü, maske ve hijyen kiti dağıtılan eğitimlerin İstanbul'un tamamına yayılarak 39 ilçede gerçekleştirilmesi planlanıyor.

İzmit Belediyesi ve Esenyurt Belediyesi sağlıklı yaşam için vatandaşlara ücretsiz diyetisyen hizmeti veriyor. Fazla kilolarından kurtulmak ve doğru beslenme yöntemleri öğrenmek isteyen vatandaşlar haftanın 5 günü mesai saatleri içerisinde faydalanabileceği bu hizmet için belediye birimlerini arayıp randevu oluşturabiliyor.

Esenyurt Belediyesi, yatağa bağımlı ve yardıma ihtiyacı olan vatandaşlar için başlattığı ücretsiz "Hasta Nakil Ambulansı" hizmetini Koronavirüs salgınına yönelik gerekli tedbirleri olarak haftanın 7 günü 24 saat boyunca sürdürüyor. Hasta nakil hizmetlerinden yararlanmak isteyen kişilerin en az 1 gün önceden randevu almaları gerekiyor. Ekipler, vatandaşların mağdur olmaması için yoğunluğun söz konusu olmadığı durumda gün içerisinde talep edilen randevulara da dönüş yapıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Gölbaşı Hayvan Barınağı'nda iyileştirme çalışmalarını sürdürüyor. İki binden fazla sokak hayvanına ev sahipliği yapan Hayvan Barınağı'nda tahliye sayılı günler kalmasına rağmen iyileştirme çalışmaları sürüyor. Düzenli olarak ilaçlama yapılan barınakta genel temizliğin yanı sıra kafesler ve mama kapları da düzenli olarak yenileniyor.

Buca Belediyesi'nin "Asla Yolda Kalmayacaksınız" sloganıyla hayata geçirdiği Türkiye'ye örnek projesi "Engelsiz Tamir İstasyonu" açıldığı günden bugüne 135 engelli vatandaşta hizmet verdi. Bünyesine kattığı elektrikli scooter ile yol yardım taleplerine artık daha hızlı müdahale eden istasyon, engellilerin yolda kalma korkusunu ortadan kaldırdı.

Çorlu Belediyesi Personel A.Ş. ile Belediye-İş Sendikası arasında arabulucu gözetimindeki görüşmeler ardından gerçekleştirilen imza töreniyle toplu iş sözleşmesi yapıldı. Sözleşme esaslarına göre ilk 6 aylık süreçte maaş ve sosyal yardımlarda en düşük maaşı alan çalışanlara yaklaşık %25 oranında zam uygulanacak.

Muratpaşa Belediyesi ve Türkiye Belediyeler ve Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Belediye-İş) arasında 2.280 çalışanı kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. Türkiye'ye örnek nitelikteki sözleşmeyle işçiler ilk yıl için %16 zam alırken yapılan diğer artışlarla zam oranı maaşlara %18 olarak yansıtılacak. İki yılın sonunda ücretlerde artış %36 olacak.

Tepebaşı Belediyesi, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi ve İŞKUR işbirliğinde hayata geçirilen "Ön İmalat Elemanı" Ara İnsan Gücü Yetiştirme Programı'yla 18 yaş üzeri özel bireylerin ara insan gücü olarak üretime katılması hedefleniyor.

Eğitim programı; 72 saat teori, 448 saat de uygulama olmak üzere 520 saat ve 21 hafta olarak planlandı. Tepebaşı Belediyesi ve EOSB işbirliğinde Türkiye'de ilk ve tek olma özelliğiyle hizmet veren Engelliler Montaj Atölyesi'nde gerçekleştirilecek kursun bitiminde katılımcı bireyler ülke genelinde geçerli olan bir sertifika almaya hak kazanacak.

Konak Belediye Başkanı Abdül Batur Konak'ta önemli çalışmalar yürüten, özellikle kadınlara ve gençlere yönelik projeleriyle dikkat çeken üç sivil toplum kuruluşuyla peş peşe protokol imzaladı. Pi Gençlik Derneği Temsilcisi Seda Şahin, İzmir Dokuz Eylül Rotary Kulübü 2020-2021 Dönem Başkanı Betül Elmasoğlu ve İzmir İş Kadınları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Betül Sezgin ile üç ayrı protokole imza atan Başkan Batur, gençlerin ve kadınların yer alacağı projelere belediyenin kapılarının tamamen açık olduğunu söyledi.

Atakum Belediyesi ve Konak Belediyesi vaka sayılarının artmasının ardından yeni bir tedbir aldı. Yurttaşlara ve çalışanlara belediye hizmet binasına girişlerde HES kodu zorunluluğu getirildi. Akıllı telefona sahip olmayan, HES (Hayat Eve Sığar) kodu edinmemiş yurttaşlar için de belediyenin girişinde bir HES Destek Masası oluşturuldu. HES Destek Masası'nda görevli kişiler HES kodu olmayan vatandaşlara yardımcı oluyor.

Muratpaşa Belediyesi, kent merkezinde mezbelelik hâle gelerek kamu sağlığını tehdit eden arsalarla ilgili yeni bir karar aldı. Belediye meclisinin oybirliğiyle aldığı kararla Muratpaşa, okul gibi kamunun ortak kullanımına ait alanların temizliğini ve sonrasında korunmasını üstleniyor.

Beydağ Belediyesi

Haziran ayında karakılıç buğdayının ilk hasadı gerçekleştirildi. "Her Mahallede 1 Fırın" projesi kapsamında hasat edilen karakılıç buğday unundan ekmek yapılarak mahallelerin sofrasına taşınması sağlanıyor.

Kepez Belediyesi kendi atölyelerinde ürettiği yeraltı çöp konteynerlerini geliştirmek ve altyapısı uygun olan mahallelere monte ediyor. Çöp ve atıkları yeraltında izole edecek olan konteynerler, koku, bakteri, hastalık ve görsel kirliliğin önüne geçilmesini sağlayacak.

Kepez Belediyesi

evlenecek çiftlere talasemi (Akdeniz anemisi) testi hizmeti sunuyor. Bu hizmet özellikle evlilik hazırlıkları için işyerinden kısıtlı izin alabilen çalışanlara büyük kolaylık sağlıyor. Evlenecek çiftler talasemi test sonuçlarını gün içinde alabiliyor. Kepez Belediyesi'nin talasemi testi hizmetinden sadece Kepezliler değil, evlenecek tüm çiftler yararlanabiliyor. Kepez Belediyesi bugüne kadar evlenecek 28.293 çift talasemi testi hizmeti sundu.

Karabağlar Belediyesi, internet ortamında verilen hizmetlere son olarak beyan değeri işlemleri de eklendi. Bu kapsamda vatandaşların resmi kurumlara verilmek üzere talep ettikleri taşınmazlara ait beyan değeri ilgili kuruma Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresi üzerinden iletiliyor. Ayrıca talep sahibine de bilgi veriliyor. Karabağlar sınırlarında bulunan gayrimenkullerle ilgili beyan değeri www.karabağlar.bel.tr internet ve beyansuret@karabağlar.bel.tr mail adreslerinden talep edilebiliyor.

Karabağlar Belediyesi'nin gençleri spora yönlendirmek amacıyla projelendirdiği Gençlik Merkezi'nin ihalesi 28 Eylül'de yapılacak. İzmir Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle yaşama geçirilecek tesis, alanında Karabağlar'ın en büyüğü olacak. Başta amatör futbol kulüpleri olmak üzere sporun farklı dalıyla uğraşanlar modern tasarımıyla ve altyapısıyla dikkat çeken Karabağlar Gençlik Merkezi'nden yararlanma olanağı bulacak. 32 dönüm alan üzerine kurulacak merkezde resmi karşılaşmaların yapılabileceği 3 bin seyirci kapasiteli stat, yarı olimpik yüzme havuzu, çocuk eğitim havuzu, spor salonları, açık spor alanları, tenis kortları, amatör kulüp odaları yer alacak. Judodan basketbola, voleyboldan güreşe kadar birçok bransa hizmet verecek tesis, engelli vatandaşlarımızın erişimine de uygun olacak. Uzundere Rekreasyon Alanı'nın yanı sıra başında yaşama geçirilecek tesisin 2 yılda tamamlanması hedefleniyor.

Manavgat Belediyesi Side'de Kentsel Tasarım Projesi'nin 3. etabı olan Side giriş yolunu yayalaştırma çalışmalarını tamamladı. Manavgat Belediyesi, Antalya Valiliği YİKOB (Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı), Side Müze Müdürlüğü ve Side Kazı Başkanlığı işbirliğiyle yürütülen projede Antik Side giriş yolu doğal diyabaz taş, traverten ve bej mermer taşlarıyla döşendi. Manavgat Belediyesi yoldaki çalışmalarını aydınlatmalar ve nar ağaçları dikerek tamamladı. Antik yol araç giriş çıkışına da kapatılarak yerli ve yabancı turistlerin tarihi izleyerek yolda özgürce yürüyebilmesi sağlandı.

Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen'in kent halkının ucuz, kaliteli ve sağlıklı et yiyebilmesi amacıyla hayata geçirdiği, kâr amacı gütmeyen Toros Et ve Süt Tanzim Satış Mağazası vatandaşlardan büyük ilgi gördü. Manavgat'ta 7 aylık süreçte 58 tonu kıyım, 25 tonu da kuşbaşı et olmak üzere toplam 83 ton et satışı yapıldı.

Mudanya Belediyesi, bir süre öğretmenevi olarak hizmet veren binayı sosyal tesise dönüştürme çalışmalarını sürdürüyor. Mudanya Belediyesi Sosyal Tesisi kütüphane, sergi ve toplantı salonlarıyla da Mudanyalıların sosyal ve kültürel faaliyetlerini yürütebileceği bir mekân hâline getirilecek.

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan ve Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin efsane ağası, 11 yıl Kırkpınar Ağalığı yapan ve ebedi 3 altın kemerin sahibi olan Kırkpınar Ağası Seyfettin Selim Belediye meclis salonunda basın toplantısı düzenleyerek Edirne Belediyesi Kırkpınar Ağası Seyfettin Selim Kreş ve Gündüz Bakım Evi için hem protokol imzaladı hem de söz konusu projenin tanıtımını gerçekleştirdi.

İzmit Belediyesi, Karaabdülbaki Mahallesi Küme Evler Mevkii'nde köylerden gelen köylülerin ürünlerini sergileyebileceği 7 adet ahşap satış ünitesinden oluşan Üretici Pazarı'nın yapımına başladı. Ekipler, Üretici Pazarı'nın yapımının yanı sıra aynı bölgede yer alan ve zamanla deforme olan çocuk oyun parkında da yenileme ve çevre düzenleme çalışması yapacak. Dinlenme, piknik ve oturma alanlarının da bulunduğu bölgedeki pazar satış üniteleriyle çocuk oyun parkı en kısa sürede tamamlanarak köylülerin hizmetine sunulacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen mal ve hizmet alım ihaleleri "Şeffaf Belediyecilik" anlayışıyla canlı yayınlanmaya devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi tarafından son iki ayda toplam 95 ihale büyükhşehre ait Youtube kanalı, ABB TV ve sosyal medya hesapları üzerinden canlı olarak yayınlandı.

Büyükçekmece Belediyesi, Büyükçekmece sahilinde düzenleme çalışmaları başlattı. Büyükçekmece sahilinden Gürpınar sahiline kadar olan hatta 9 büyüklüğünde depreme dayanıklı 2 metre çapında kollektör hattı döşeniyor. Olası bir depremde ilçedeki kanalizasyon sisteminin hasar görmesini engellemek amacıyla yapılan kollektör döşeme çalışmalarının kısa sürede tamamlanacağını belirten Başkan Akgün, 4 noktada eşzamanlı başlatılan çalışmanın İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Büyükçekmece Belediyesi ve İSKİ ekiplerinin koordinasyonu ile sürdürüleceğini kaydetti. Kollektör hattının tamamlanmasının ardından sahil düzenleme ve yenileme çalışmalarına başlanacak.

Kuşadası Belediye

Başkanı Ömer Günel, Karaova ve Kadıkalesi Mahallesi sakinlerine doğalgaz müjdesi verdi. Bölgede doğalgaz hattı çalışmalarına 2021 yılında başlanacağını belirten Belediye Başkanı Ömer Günel, "ENERYA şirketi yetkilileriyle yaptığımız toplantıda her iki mahallemizi de planlamaya dahil ettik. Aydın Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle Kuşadası'nda doğalgazı olmayan ev kalmayacak" dedi.

Büyükçekmece

Belediyesi ilçe genelinde çöp toplama işini kendi bünyesinde yapmak adına araç filosuna 40 yeni araç daha ekleyerek 51 çöp toplama aracıyla yeni bir dönem başlattı. Daha önce temizlik hizmetleri için ihale usulüyle çalışan belediye artık kendi filosunu kurarak ilçeye hizmet sunacak. Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün artık müteahhit firmalarla çalışmayacağını belirterek temizlik işlerinde yeni bir dönem başlattıklarına dikkat çekti.

Buca Belediyesi

artan koronavirüs (Covid-19) vakalarına karşı hizmet binasında personelin ve vatandaşların güvenliği için üst düzey önlemler aldı. Periyodik olarak ilaçlanan hizmet binası girişine termal ölçüm cihazı, otomatik dezenfektan stantları ve uyarı tabelaları yerleştiren belediye, vatandaşların işlemlerini güvenle gerçekleştirebilmeleri için de sosyal mesafeli ve bariyerli hizmet masaları oluşturdu.

ÜRETİME DESTEK

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin, ekonomik değeri yüksek alternatif üretim modellerini üreticiye tanıtmak için düzenlediği Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği ve Arıcılık Kursu başladı. İlk olarak Kaş'ta gerçekleşen kurslara hem yöre halkının eğitilmesi hem de alternatif bir kazanç yolunun belirlenmesi için "Tıbbi Aromatik Bitki Yetiştiriciliği" ve "Arıcılık" konularında bilgiler verildi. Kaş Sütleğen Mahallesi'nde büyükşehir belediyesi tarafından yapılan çok amaçlı spor salonunda düzenlenen eğitime Sütleğen, Beldibi ve Yuvacık mahallelerinden vatandaşlar katıldı. 72 saatlik eğitim sonucunda katılımcılar Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) onaylı eğitim sertifikası alacak.

Bolu Belediyesi, Karacasu beldesinde bulunan 10 dönümlük alanda yerli tohumların geliştirilmesi ve çoğaltılarak yaygın hâle getirilmesi için "Yerli Tohum Bahçesi" kurdu. Kurulan bahçenin 5 dönümlük alanına Bolu'ya özgü Ayşe Kadın fasulyesi fideleri dikildi. Bahçenin geri kalan 5 dönümlük alanına ise organik domates, biber gibi yerli sebze fideleri ve Kıbrısık ilçesi Bölücekaya Köyü'nden getirilen 200 yıllık ıspanak tohumu ekimi yapıldı. 200 yıldır korunarak günümüze ulaşan atalık ıspanak tohumlarını toprakla buluşturmak için Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan'ın da katılımıyla bir etkinlik düzenlendi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'nca yürütülen "Tarım Alanlarında Zararlılara Karşı Biyoteknik Mücadelenin Yaygınlaştırılması" projesinde ilk adımlar Akdeniz ilçesinde atıldı. Projenin amacı, "aşırı kimyasal uygulamaların önüne geçerek kimyasal mücadeleyi devam ettirmek, biyoteknik mücadeleyi yaygınlaştırmak, tarladan sofraya güvenilir kaliteli ürün ulaştırılmasını sağlamak ve üreticilerin iş gücünü, girdi maliyetlerini düşürmek" şeklinde özetleniyor. Proje kapsamında Kazanlı Mahallesi'nde 530, Adanalıoğlu Mahallesi'nde 570 olmak üzere toplam 1100 üreticiye yüzde 100 hibeli sarı yapışkan tuzak dağıtımı yapılacak.

Bodrum Belediye Başkanlığı tarafından "Bodrum Özüne Dönüyor" sloganıyla gerçekleştirilen I. Bodrum Tarım Çalıştayı sonuç bildirgesi kapsamında hazırlıkları tamamlanan Tarım AR-GE ve Yerel Tohum Merkezi törenle hizmete açıldı. Aralarında 7 bin yıllık ata tohumlarının da olduğu çok sayıda yerel tohumu uygun koşullarda saklamak, üretmek ve çoğaltmak amacıyla kurulan merkezde 133 metrekarelik tohum saklama alanıyla tohum çimlendirme ve laboratuvar gibi fiziki yapılar yer alıyor. Merkezin tarla bölümünde ise Bodrum'un çeşitli yerel tohumlarından fide üretimi yapılacak, çoğaltılan tohumların bir bölümü uygun koşullarda koruma altına alınacak.

Nilüfer Belediyesi'nin Ürünlü'deki Kent Bostanı'nda deneme amaçlı yetiştirdiği 35 çeşit domatesin ve 24 çeşit biberin hasadı yapılıyor. İyi verim elde edilen ürünlerin büyük kısmı önümüzdeki sezon daha geniş alanlarda denenecek. Ayrıca hasat edilen ürünlerden edilen tohumların bir kısmı da tohum takas şenliklerinde geleceğe aktarılması için halka dağıtılacak.

Atakum Belediyesi kendi imal ettiği ahşap kent mobilyalarını Alanlı Sosyal Tesisleri'nde kullanıma sundu.

Konyaaltı Belediyesi yeni hizmete açılan parkların mobilya ve demir tefrişatını kendi atölyelerinde gerçekleştiriyor. Banklardan kamelyalara, oturma gruplarından, piknik masasına, pergoladan çöp kutularına ve hatta bahçe çitine kadar pek çok mobilya ve demir tefrişat işini kendi yapıyor.

Seyhan Belediyesi bünyesinde açılan ve "Üreten Seyhan" parolası çerçevesinde faaliyete devam eden Seyhan Dikimevi'nde belediye personelinin ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra diğer belediyelerden gelen sipariş talepleri de alınmaya başlandı. Bu çerçevede Karataş Belediyesi personel kıyafetlerinin tesliminin ardından Osmaniye'ye bağlı Yarbaşı Belediyesi'nce sipariş edilen personel çalışma kıyafetlerinin ilk partisinin teslimi gerçekleştirildi.

ÇEVRE

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Tıbbi Atık Sterilizasyon ve Bertaraf tesisinde bugüne kadar 2.882.370 kg. tıbbi atığı bertaraf etti. Muğla'nın 13 ilçesinden 527 noktasından modern taşıma yöntemleriyle her ay yaklaşık 95.000 kg. tıbbi atık toplanıyor ve tesiste basınçlı buhara maruz bırakılarak steril ediliyor. Tıbbi atıkların zararsız hâle getirilip getirilmediği kimyasal ve biyolojik indikatörler kullanılarak test ediliyor. Steril edilen atıklar parçalanarak hacmi küçültülüyor ve evsel çöp niteliği kazandıktan sonra Mentеше Düzenli Depolama Tesis'i'nde bertaraf ediliyor.

Avcılar Belediyesi, atık yağların ekonomiye geri kazandırılması ve çevrenin kirlenmesini önlemek için bir süredir uyguladığı atık yağ toplama hizmetini kampanyaya dönüştürdü. "Yağlarını bidona at, Avcılar'a değer kat" söylemiyle başlayan kampanya vatandaşlardan yoğun destek gördü. Kampanyaya göre, 5 litre atık yağ biriktiren vatandaşlara bez torba veya temizlik seti; 10 litre atık yağ getiren futbol topu veya sıvı deterjan hediye edilecek. Kampanyayla atık yağlarını verip hediyesini almak isteyenler 444 69 89 (dahili: 3000) numaralı telefonu arayarak evlerine atık yağ toplama aracı çağırabilecek. Avcılar'da yaşayan vatandaşlar ayrıca atık yağlarını muhtarlıklar aracılığıyla Belediye Hizmet Binaları'nda bulunan Bitkisel Atık Yağ Toplama Noktası'na da bırakabilecek.

Buca Belediyesi kentleri ve belediyeleri sürdürülebilir ulaşım tedbirleri almaya ve desteklemeye teşvik eden "Avrupa Hareketlilik Haftası" kapsamında vatandaşları çeşitli etkinlik ve eğitimlerle buluşturuyor. Belediye tarafından 16-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilecek etkinliklerin teması, "Sıfır Karbon Salımlı Hareketlilik" olacak. Etkinlikler 22 Eylül'de "Arabasız Gün" ile sona erecek. İklim kriziyle mücadelede vegan beslenme, bisiklet sürme ve alternatif ulaşım araçları konulu etkinlikler karbondan bağımsız bir yaşamın mümkün olabileceğini göstermeyi ve farkındalık yaratmayı hedefliyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisleri'nde suların geri kazanılmasını sağlayarak yeşil alan sulamasında kullanıyor. Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin Bodrum Turgutreis'e yapacağı 37.000 metreküplük atık su arıtma tesisiyle Fethiye ilçesinde mevcut atık su arıtma tesisinin kapasitesi iki katına çıkarılacak. Yatırımlarla bu tesislerdeki atık sular da yeşil alan sulamalarında kullanılacak. Dünya'nın ve Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda tıpkı petrol gibi suyla ilgili de sıkıntılar yaşayabileceğinin altını çizen Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Osman Gürün, gelişen teknolojiyle ve çevreci yatırımlarla atık sudan sulama suyu elde ettiklerini ve bu sayede içme-sulama suyundan tasarruf sağladıklarını belirtti.

Mersin Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin işbirliğiyle farklı türlerdeki 5 yaban hayvanı Tarsus Doğa Parkı'ndan İzmir'e gönderilirken 57 yaban hayvanı da İzmir Doğal Yaşam Parkı'ndan Tarsus'a getirildi. 83 türden yüzlerce hayvana ev sahipliği yapan Tarsus Doğa Parkı'na yeni katılan yaban hayvanlarının ilerleyen günlerde ziyaretçilerin yeni ilgi odağı hâline gelmesi bekleniyor.

ULAŞIM

İzmir Büyükşehir Belediyesi, ESHOT Genel Müdürlüğü filosuna 304 yeni otobüs daha dahil etti. ESHOT Genel Müdürlüğü filosuna dahil edilen otobüsler etap etap teslim edilecek. İlk parti üç ay sonra gelecek. Haziran 2021'e kadar tamamı İzmirli'lere hizmet vermeye başlayacak. Araçlar modern tasarımlarının yanı sıra güvenlik ve konfor açısından pek çok özelliğe sahip. Son teknoloji ürünü, engelli erişimine uygun, klimalı, Euro 6 egzoz emisyon standartlarını taşıyan otobüslerde yolcu bilgilendirme ekranları ve anons sistemi, telefon ve tablet şarj noktaları, taban ve tavan ısı izolasyonu, duraklarda sağa yatma ve sürücü güvenlik kabini gibi pek çok özellik bulunuyor. Ayrıca araçlarda fabrikasyon olarak bulunan filo takip sistemi, ESHOT'un filo takip sistemiyle ve İZUM'la uyumlu olacak. Böylece toplu ulaşımın planlaması çok daha kolay ve verimli yapılabilecek.

Kdz. Ereğli Belediyesi denetimindeki Çilek Özel Halk Otobüsleri'nde temassız kredi kartıyla ödeme dönemi başladı. Ayrıca Kdz. Ereğli Belediyesi Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü denetiminde Çilek Özel Halk Otobüsleri'nin tamamı dezenfekte edildi. Çalışmalar belirli aralıklarla devam edecek.

AVRUPA HAREKTLİLİK HAFTASI
16-22 EYLÜL 2020

16 Eylül Buca Belediyesi Tarih Alan Gençlik Merkezi'nde Prof. Dr. Mehmet Efe Biremeçli'nin katılımıyla saat 14.30'ta "SIFIR KARBON SALINIMI FARKINDALIK" söyleşi Buca Belediyesi Tarih Alan Gençlik Merkezi'nde Mithat Çarlık başkanlığında saat 15.30'ta "İKLİM KRİZİ İLE MÜCADELEDE VEGANLIK" söyleşi	21 Eylül Piranta Merkezi sosyal medya hesabı üzerinden saat 10.00'de "PİRLANTA MERKEZLERİ ALTERNATİF ULAŞIM ARAÇLARI FARKINDALIK EĞİTİMİ" Mevlana Terasları'nda saat 16.00'de "EBRU SAĞAŞ" etkinliği
17 Eylül Hasanpaşa Bahçesi'nde 17.00-19.00 saatleri arasında "GÜVENLİ BİSİKLET SÜRÜŞÜ" etkinliği ile 2-5 yaş arası çocuklara "TAY TAY BİSİKLET SÜRÜŞÜ" etkinliği	20 Eylül Şişliyer İZBAN İstasyonu'nda Hasanağa Bahçesi'ne 10.00-12.00 saatleri arasında "BİSİKLET SÜRME" 223 Sokak'ta 10.00-16.30 saatleri arası "SOKAK OYUNLARI" etkinliği saat 10.15'te "1 MİLYON ADIM PROJESİ LANSMANI" 10.30-12.00 saatleri arasında "BİSİKLET SÜRME" etkinliği 12.00-13.30 saatleri arasında "TENGİZ, FUTBOL, KARATE, BOKS, OK ATMA, BİLİM VE SANAT MERKEZİ" etkinliği 13.30-14.30 saatleri arasında "MÜZİK DİNLETİŞİ"
18 Eylül Şişliyer Parkı'nda saat 15.00'te düzenlenen etkinlikte en küçük çocuklarla "DARBUKA VE HALK OYUNU" etkinliği	22 Eylül 14.30-15.00 saatleri arasında "ROMAN ÇOCUKLARA DAĞIŞI" etkinliği 15.00-16.00 saatleri arasında "ENGELLİ BİSİKLET SÜRME" etkinliği 15.00-16.30 saatleri arasında "GÜVENLİ BİSİKLET SÜRÜŞÜ" etkinliği
19 Eylül Manavlar Derneği yolunda 08.00-11.00 saatleri arasında "DOĞA YÜRÜYÜŞÜ" 178 Sokak'ta 12.00-17.00 saatleri arasında Piranta Merkezi öğrenimleriyle haftanın temasına uygun diğer etkinlik "BİSİKLET TUNALI"	

AV ERHAN KILIÇ
BUCA BELEDİYE BAŞKANI

KÜLTÜR & SANAT & AKTİVİTE

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin İstanbul'u daha üretken bir sanat kentine dönüştürmek için kurduğu İstanbul Kültür Sanat Platformu (İKSP) çalışmalarını sürdürüyor. Katılımcı bir yol izlemek için aralarında yazar, oyuncu, sanat eleştirmeni, akademisyen ve sektörün önde gelen isimlerini bir araya getirerek oluşturulan platform heyeti, ilk toplantısını gerçekleştirdi. Kurul üyelerinin çalışma yöntemleri konusunda düşüncelerini aktardığı toplantıda kültür sanatla ilgili bütün sektörlerin görüşlerinin bu platforma taşınmasının önemine değinildi ve yöntem konusunda görüş birliği sağlandı. İstanbul'a dair kültür sanat politikalarının belirlenmesinde kurulun nasıl katkı sunacağı ve sorun çözmede hangi rolleri üstlenebileceği de ele alınırken bir sonraki toplantının Eylül ayı içerisinde yapılması kararlaştırıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki Spor İstanbul'un düzenlediği ve 20 Eylül'de koşulacak 15. Vodafone İstanbul Yarı Maratonu için Haliç Kongre Merkezi'nde basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısında, yaşanan pandemi süreci nedeniyle sağlık ve yardımlaşma duygusunun öne çıktığını vurgulayan Başkan İmamoğlu, "Bu anlamda hepimizi iyilik peşinde koşmaya davet ediyoruz" dedi. Pandemi nedeniyle sadece 2.500 sporcunun katılımına izin verilecek olan yarı maratona cep telefonlarına indirilecek uygulamayla sanal yoldan da katılım sağlanabilecek.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Tarihi Havagazi Fabrikası Gençlik Yerleşkesi'nde bulunan Fikrimiz'in yol haritasını gençlerle birlikte planlamak için düzenlediği "Fikrimiz Ideathon" etkinliği sona erdi. 1-3 Eylül tarihleri arasında 63 gencin 17 grup olarak yarıştığı fikir maratonunda birinciliği Grup Mekân, ikinciliği Grup Katman, üçüncülüğü ise Efes 4.0 adlı grup kazandı. Ödül töreni öncesinde gençlerle sohbet eden ve gençlerin sorularını yanıtlayan Başkan Soyer, geleceğin İzmir'inde gençlerin söz sahibi olacağını, hedeflerine ulaşmak için ısrarcı olmaları gerektiğini ve belediye başkanı olarak kendilerine her türlü desteği vereceğini söyledi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Açık İnovasyon Derneği işbirliğiyle yapılan "Hack4Mobility Ideathon İzmir" adlı fikir maratonunda dereceye giren gruplar ödülleri aldı. Alsancak için bisikletli, yaya ağırlıklı ve akıllı ulaşım odaklanan 36 saatlik maratonda "Kent'iliğinden" takımı birinci, "Interdisciplinary" ekibi ikinci ve "Team Smyrna" grubu üçüncü oldu. "Çakıl" adlı ekip ise Açık İnovasyon Ödülü'ne layık görüldü. Birinciliği alan "Kent'iliğinden" grubunun projesi, talebe göre anlık şekillenen toplu taşıma sistemini kapsıyor. Proje, toplu taşımanın seyreklediği saatlerde dijital uygulamalar üzerinden gelen taleplerin yoğunluğuna göre anlık ulaşım çözümleri üretmeyi amaçlıyor. İkinciliği alan "Interdisciplinary" grubunun projesi, Kordon'un trafikten arındırılmasına yönelik "İZ-RING Elektrikli Otonom Araç" uygulamasını kapsıyor. Üçüncülüğü alan "Team Smyrna" grubunun projesi de Alsancak bölgesinin yayalaştırılmasına yönelik trafiğin yeraltına alınması önerisini içeriyor. Proje, yayalaştırmanın akıllı ulaşım ve mikro mobilite çözümleriyle güçlendirilmesini amaçlıyor. Ödül alan projelerin büyükşehirin ulaşım planlamasına alınması ve uygulanması hedefleniyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği 9 Eylül İzmir Yarı Maratonu kentte renkli görüntülere sahne oldu. Pandemi kuralları altındaki yarışa katılan 350 sporcu İzmir'in kurtuluş coşkusuna ortak oldu. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de 21 kilometre 97 metrelik parkuru koşarak tamamladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Açık Hava Sinema Günleri devam ediyor. Sekiz filmin gösterileceği ücretsiz etkinlikler dizisi 5 Eylül'de 89. İzmir Enternasyonal Fuarı kapsamında "Küçük Şeyler" filmiyle başladı. Gösterimden önce sinema yazarı Vecdi Sayar filmlerin yönetmenleriyle ve oyuncularıyla söyleşi yapıyor. Söyleşilerin başlangıç saati 21.00. Etkinlikler pandemi önlemleri altında gerçekleştiriliyor.

Bodrum'da Caz Derneği tarafından organize edilen, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bodrum Belediyesi katkılarıyla gerçekleşen Caz Festivali izleyicilere keyifli dakikalar yaşıyor. Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Bodrum Caz Festivali'nin teması, "Sadece İkimiz/Just The Two of Us" olarak belirlendi. Festivalin açılış konseri Şef Münif Akalan yönetiminde ve Şenay Lambaoğlu'nun solistliğinde Muğla Büyükşehir Belediyesi Orkestrası tarafından Bodrum Kalesi'nde gerçekleştirildi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Şehir Tiyatroları'nın katkılarıyla koronavirüs salgını sürecinde faaliyetlerini erteleyen özel tiyatrolara destek olmak ve sağlık çalışanlarına moral vermek amacıyla "Pandemi Günlerinde Tiyatro Buluşmaları" düzenleniyor. Eylül ayı boyunca Antalya Açık Hava Sahnesi'nde sahnelenecek altı farklı tiyatro oyununda 300'er koltuk büyükşehir belediyesi tarafından satın alınarak sağlık çalışanlarına ve salgının önlenmesinde mücadele veren belediye bünyesindeki dezenfeksiyon emekçilerine hediye edilecek.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları yeni sezonda sahnelemeyi planladığı "Tahta Pencere" adlı oyunun provalarına alınan tedbirler eşliğinde başladı. Sağlık önlemlerinin ön planda tutulduğunu belirten Şehir Tiyatroları yetkilileri, dar kadrolu yeni oyunlara ağırlık verdiklerini, Ekim ayında her türlü tedbir ve uygulamalar eşliğinde salonlarda seyircileriyle buluşmayı hedeflediklerini dile getirdi.

Beşiktaş Belediyesi, Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri "Beşiktaş İyileşecek" etkinlikleri düzenlemeye devam ediyor. Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat tüm Beşiktaşlıları parklardaki etkinliklere davet ederek "Bu zorlu süreci dayanışmayla geçireceğiz, hep birlikte başaracağız. Detaylarına besiktas.bel.tr'den ulaşabileceğiniz etkinliklerimize tüm komşularımızı davet ediyorum ve bütün komşularımıza sağlıklı günler diliyorum" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Adalar Katılımcı Planlama Çalışmaları" Kınalıada'nın ardından Burgazada'yla devam ediyor. Burgazada'sında dün başlayan ve 4 Eylül'e kadar sürecek olan etkinlikler pandemi önlemlerine uygun olarak açık alanda yapılıyor. İsteyen tüm Adalılar etkinliğe katılabiliyor.

Kartal Belediyesi, açık hava etkinlikleri kapsamında iki gün sürecek şiir programına ev sahipliği yapıyor. 12-13 Eylül 2020 tarihinde Kartal Bayram Demirkol Parkı'nda Covid-19 tedbirlerine uyularak gerçekleştirilecek olan "Şiir Hayattır" etkinliği, şair ve yazarları aynı çatı altında buluşturacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Efes Selçuk Belediyesi'nin ev sahipliğinde Avrupa Voleybol Konfederasyonu, Türkiye Voleybol Federasyonu ile Beach- IT Beach Spor organizatörlüğünde Avrupa Plaj Voleybolu Şampiyonaları düzenleniyor. Efes Selçuk'un Eylül ayında Avrupa Plaj Voleybolu'nun merkezi hâline getirilmesi hedefleniyor. Organizasyona 35 ülkeden 128 takım ve 256 sporcu katılacak. Tarihi Havagazi Fabrikası'nda düzenlenen tanıtım toplantısında konuşan Efes Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel, "Efes Selçuk Pamucak Sahili'nin bu noktada belirlenmiş olması bizi çok gururlandırdı" dedi.

İzmit Belediyesi tarafından Kandıra Sarısu'da yapımı tamamlanan Sarısu Gençlik Kampı, Türk Eğitim Vakfı'nın (TEV) burs verdiği üniversite öğrencilerini ağırladı. TEV'in burs verdiği 18 üniversite öğrencisi, İzmit Belediyesi tarafından yapımı tamamlanan Sarısu Gençlik Kampı'nda hafta sonu tatilini geçirerek stres attı. Sarısu Gençlik Kampı'nın kano, tracking, dart, pedalboard, yoga, plaj voleybolu ve ateş başında sohbet gibi birbirinden keyifli imkânlarından yararlanan öğrenciler farklı sporları deneyimleme fırsatı buldu.

EĞİTİM

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bilim Deney Merkezi pandemi nedeniyle çocukları online atölyelerde bir araya getirmeye devam ediyor. Kuş Evi Ustaları, atölyelerde canlıların sınıflandırılmasında kuşların yeri, kuşların beslenmesi, üremesi ve türleri konuları hakkında çocukları bilgilendirecek.

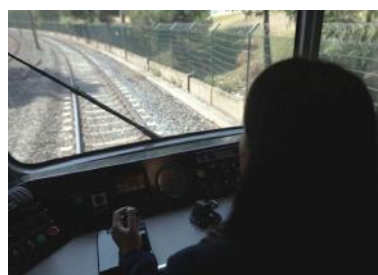
Tarsus Belediyesi Kadın Yaşam Destek ve Dayanışma Merkezi'nde kadınlara yönelik Okuma Yazma Seferberliği kursları başlıyor. Kurs başvuruları 10 Eylül itibarıyla yapılabilecek.

Kartal Belediyesi'nin düzenlediği "Yetişkin Kültür Sanat Dersleri" kurs kayıtları devam ediyor. Kurslarda tiyatro, resim, gitar, keman, modern dans, giysi tasarımı, dil eğitimi gibi geniş bir yelpaze sunuluyor. Kurslara katılmak isteyen vatandaşlar 25 Eylül'e kadar kayıt yaptırabilecek.

Yenimahalle Belediyesi'nin pandemi sebebiyle bir süredir kapalı olan kütüphaneleri kurallara uygun şekilde düzenlenerek yeniden açılıyor. İlçe genelinde 9 farklı noktada bulunan belediye kütüphanelerinden ilk etapta Batıkent Yaşar Kemal Kütüphanesi, Yenimahalle Kapalı Pazar yeri içerisinde bulunan Yenimahalle Kütüphanesi ile Kaletpe Kültür Merkezi içerisindeki kütüphane pandemi kuralları çerçevesinde dezenfekte edilip masa sayıları yarıya düşürülerek hizmet vermeye başladı. Girişte maske ve dezenfektan verilecek olan kütüphaneler, müdavimlerine haftanın 7 günü saat 10.00-20.00 saatleri arasında hizmet vermeye başlayacak.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi bünyesinde İl Sağlık Müdürlüğü'nden ruhsatlı "İlk Yardım Eğitim Merkezi" açıldı. Merkezde öncelikli olarak yurttaş odaklı hizmetlerde görev yapan belediye personeline ilkyardım eğitimi verilecek. Merkezde, talepte bulunan yurttaşlar da eğitim görecektir ve eğitimi başarıyla tamamlayanlar Sağlık Bakanlığı'ndan onaylı ilkyardım sertifikası almaya hak kazanacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraklerinden Metro İstanbul'un düzenlediği 25. Dönem Tren Sürücülüğü Eğitimleri tamamlandı. Şubat ayında başlayan eğitimleri başarıyla tamamlayan 88 kadın tren sürücüsü 10 Eylül Perşembe günü saat 11:00'de Metro İstanbul Genel Müdürlük Yerleşkesi'nde düzenlenecek törenle brövelerini alacak.

DAYANIŞMA

Adana Büyükşehir Belediyesi, Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) ve Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ-Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) ile yapılan işbirliğiyle Adana'ya göçle gelen kişilere ve ihtiyaç sahibi vatandaşlara 3 çeşit sıcak yemek dağıtıyor. İhtiyaç sahibi 1.500 kişiye sıcak yemek dağıtımını 90 gün boyunca devam edecek. Adana Büyükşehir Belediyesi, proje kapsamında 90 gün boyunca çalıştırmak üzere 14 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve 14 göçmen işe alarak istihdama da katkı sundu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Ankara'da koronavirüs vaka sayılarında artış görülmesinin ardından kent genelinde uyguladığı hijyen tedbirlerini artırdı. Başkent'in birçok noktasında maske dağıtımını sürdüren Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı, çevre ilçelerdeki mevsimlik tarım hijyen paketlerine maske, el dezenfektanı ve çamaşır suyundan oluşan hijyen paketini dağıtmaya başladı. İlki Kahramankazan'da gerçekleştirilen dağıtıma katılan Daire Başkanı Seyfettin Aslan, aileleriyle birlikte çadırlarda yaşayan mevsimlik işçilere koronavirüse karşı yapılması gerekenler konusunda da bilgi verdi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, İmrahor Vadisi'nde tahliye çalışmalarına başlanan Patipark Ankara'ya lojistik destek verdi. Sağlık İşleri Daire Başkanlığı 400 sokak hayvanını daha sağlıklı ve konforlu yaşayabilmeleri için Sincan'da kurulan yeni yaşam alanına taşımaya başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi pandemi döneminde iletişim kurmakta zorlanan işitme engelli bireyler için şeffaf maske üretmeye başladı. Dudak okumayı kolaylaştıran şeffaf maskeler dört noktadan temin edilebilecek. Şeffaf maske temin etmek isteyenlerin İzmir Büyükşehir Belediyesi Konak Engelli Hizmet Birimi, Karşıyaka Sağır Derneği, Bornova Sessiz Spor Kulübü Derneği ve Torbalı İşitme Engelliler Gençlik ve Spor Kulübü Derneği ile iletişime geçmesi yeterli olacak.

Hatay Büyükşehir Belediyesi koronavirüsle mücadele kapsamında hayata geçirdiği uygulamalara devam ediyor. Yeni yayınlanan genelgeye göre, sağlık çalışanları 31 Aralık 2020 tarihine kadar büyükhşehre ait olan araçlardan (sarı otobüsler) ücret ödemediği yararlanabilecek.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin Alanya'nın Tosmur Mahallesi'nde bulunan Aşevi yılın 365 günü ihtiyaç sahipleri için yemek dağıtıyor. Başta ihtiyaç sahibi yaşlılara, hastalara olmak üzere imkânı olmayan vatandaşlara yemek veriliyor. Aşevi ekipleri her gün Alanya'nın değişik noktalarında toplam 502 vatandaşa yemek dağıtımını gerçekleştiriyor.

Mezitli Belediyesi'nin desteği ve Kızılay Mersin Şubesi, Kızılkalesi, Akdeniz, Erdemli Rotary Kulüpleri işbirliğiyle "Hücrelerimizde İyilik Var" kampanyası gerçekleştirildi. Mezitli Belediyesi Hizmet Binası'nda gerçekleştirilen kampanyaya yoğun katılım gösteren gönüllüler kök hücre başışında bulundu. Gün boyu kan ve kök hücre başışı toplanan kampanya, ihtiyaç sahibi hastalar için umut oldu.

Çankaya Belediyesi, Zeytindalı Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi işbirliğini sürdürüyor. Çankaya sınırları içinde ikamet eden 1.200 kadının katıldığı online anketin sonucunda belirlenen gelir düzeyi düşük 60 kadının pamuklu bez maske üretimine dahil olmasını sağlayan Çankaya Belediyesi, kadınların ürettiği 6.000 maskeyi satın alarak gelir desteği verdi. Kadınların evde ürettikleri ve hijyeni yapılan maskeler Çankaya Belediyesi'nin Kadın Yazarlar Haftası, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü gibi etkinliklerde konuklara dağıtılacak.

Tarsus Belediyesi sağlık çalışanlarına destek için harekete geçti. Hayırseverlerin de desteğiyle edinilen N95 Maske, Siperlik ve C Vitamini kolileri Devlet Hastanesi'ne, İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne ve Aile Sağlık Merkezi'ne teslim edildi.

Beydağ Belediyesi de yeni evlenen çiftlere evlilik cüzdanlarıyla birlikte İstanbul Sözleşmesi kitapçığı vermeye başlayan belediyeler arasına girdi.

DİĞER

Buca Belediyesi Kızılçullu Bilim ve Sanat Merkezi Hong Kong'daki dünya birinciliğinin ardından Tunus ve Zimbabve'de de başarılar elde etti. Biyokimya ve çevre alanında projeler hazırlayan öğrenciler Tunus'ta iki dünya birinciliği, Zimbabve'de düzenlenen Afrika'nın en büyük bilim fuarında ise gümüş ve bronz madalya kazandı.

Beşiktaş Belediyesi ilçe sınırları içerisinde evcil hayvan ticaretini yasaklamak için düğmeye bastı. Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat 7 Eylül'de gerçekleşen Beşiktaş Belediyesi Meclis toplantısında, "Göreve gelirken can dostlarımızı asla yalnız bırakmayacağımızı söylemiştik. İşte, bu anlayışla Beşiktaş'ta evcil hayvan ticaretini yasaklıyoruz" dedi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi sosyal medya hesapları artık İngilizce dilinde de yayınlanacak. Başkent'e ait haberleri tüm dünyaya duyurmayı hedefleyen Büyükşehir Belediyesi, Facebook "ankarabld.en", Twitter "ankarabld_en" ve Instagram "@ankarabld_en" adresleri üzerinden İngilizce hesapları hayata geçiriyor.

Mudanya Belediyesi 18-19 Eylül tarihlerinde "Tarihi Kentlerde Kentsel Tasarım Rehberi" temasıyla gerçekleşecek olan Tarihi Kentler Birliği'nin yılın ilk bölge toplantısına ev sahipliği yapacak.

Türkiye'de Kentsel Tasarım Rehberi'nin ilk örneği olan Tirilye Kentsel Tasarım Rehberi'nin model alınacağı toplantıya akademisyenler ve tarihi kentler birliğine üye belediye başkanları katılacak. Çalıştay kapsamında Tarihi Kentler Birliği üyesi belediyelerde koruma uygulamalarında yer alan teknik personelin katılacağı atölye çalışması yapılacak. Katılımcılar koruma uygulamalarına dair deneyimlerini paylaşarak uyum ve süreklilik süreçlerinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz deneyimleri karşılaştırıp kendi deneyimleri üzerinden çözüm önerileri sunacak.

Bilimsel değerlendirmelerin ardından Tirilye'deki tarihi doku ve korumacılık ilkelerinin algılanabileceği teknik inceleme gezisi yapılacak. 2020 yılı ilk bölge toplantısında ise Mudanya'nın geçmişten günümüze kentsel, tarihi ve turistik değerlerine yönelik tanıtımı yapılacak.

Muratpaşa Belediyesi bir ilke imza atarak 2021 yılı bütçesini dijital demokrasi platformu komsumeclisi.com'da ilçe sakinlerinin tartışmasına açtı. Platformda başlayan tartışma 18 Eylül Cuma gününe kadar devam edecek. Bir yanda forumda tartışmalar devam ederken diğer yanda 11 Eylül Cuma günü bütçe için oylama başlayacak. Komşu Meclisi'nde bütçe oylaması da 18 Eylül'e kadar devam edecek. Belediyenin 7 ayrı başlıkta sınıflandırılan 435 milyon liralık taslak bütçesi sitenin forum sayfasında madde madde değerlendirilip Komşu Meclisi'nde oylanacak.

